

NEVELÉSI PROGRAM

Módosítva: 2013. március 27.

TARTALOM

NEVELÉSI PROGRAM

A PEDAGÓGIAI PROGRAMRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK	4
1. BEVEZETŐ.....	5
1.1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	6
1.2. A MI ISKOLÁNK.....	6
1.3. AZ ISKOLA TANULÓI, SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI	6
2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	8
2.1. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	8
2.2. A KÖZNEVELÉS FELADATA ÉS ÉRTÉKEI.....	9
2.2.1. FEJLESZTÉSI TERÜLETEK – NEVELÉSI CÉLOK.....	10
2.2.2. EGYSÉGESSÉG ÉS DIFFERENCIÁLÁS, MÓDSZERTANI ALAPELVEK.....	13
2.3. HOSSZÚ ÉS KÖZÉPTÁVÚ CÉLJAINK	15
2.3.1. HOSSZÚ TÁVÚ CÉLJAINK	15
2.3.2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLJAINK.....	18
2.4. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK ELJÁRÁSAI, ESZKÖZEI ÉS SAJÁTOSÁGAI.....	19
3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS	22
FEJLESZTÉS TERÜLETEI.....	24
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	25
3.1. AZ ÉRTELEM FEJLESZTÉSE:	25
3.1.1. TANULÓI MOTÍVUMOK FEJLESZTÉSE:	25
3.1.2. ÉRTELMI KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE:	26
3.2. SEGÍTŐ ÉLETMÓDRA NEVELÉS, SZOCIÁLIS FEJLESZTÉS	27
3.2.1. AZ ERKÖLCSI ÉS SZOCIÁLIS ÉRTÉKREND FEJLESZTÉSE (SZOCIÁLIS MOTÍVUMOK).....	27
3.2.2. SZOCIÁLIS KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE	27
3.2.3. AZ ERKÖLCSI ÉRZÉK FEJLESZTÉSE	29
3.3. EGÉSZSÉGES ÉS KULTURÁLT ÉLETMÓDRA NEVELÉS, SZEMÉLYES FEJLESZTÉS.....	29
3.3.1. SZEMÉLYES MOTÍVUMOK FEJLESZTÉSE:.....	29
3.3.2. SZEMÉLYES KÉPESSÉGEK FEJLESZTÉSE:.....	30
4. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	31
4.1. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS FŐBB CÉLKITŰZÉSEI.....	31
4.2. AZ EGÉSZSÉGGKULTURÁLTSÁG ÖSSZETEVŐI.....	31
4.3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK, ELVÁRÁSOK.....	32
4.4. A PEDAGÓGUS SZEREPE AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSBEN	36
4.5. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV.....	38
5. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	39
5.1. A TANÍTÁSI ÓRÁKON MEGVALÓSÍTHATÓ KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATOK	40
5.2. AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI	41
5.3. A DIÁKÖNKORMÁNYZATI MUNKA KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAI.....	41
5.4. A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ FELADATAI:.....	41
5.5. NEVELŐTESTÜLETI KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZÍNTEREI	42
5.6. SZÜLŐI SZERVEZETEK.....	43
6. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	43
7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	45

7.1.	EGYSÉGES ALAPELVEK	45
7.2.	A DIFFERENCIÁLÓ PEDAGÓGIAI MUNKÁT MEGHATÁROZÓ KERETEK	46
7.3.	EGYSÉGES CÉLOK.....	46
7.4.	SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK	47
7.5.	FOLYAMATTERV	49
7.6.	A SPECIÁLIS FELADATELLÁTÁSBÓL ADÓDÓ ELVÁRÁSOK	50
7.7.	SPECIÁLIS FELADATOK	50
7.7.1.	SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁLT OKTATÁSA	50
7.7.2.	BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓK ELLÁTÁSA	59
7.7.3.	KIEMELTEN TEHETSÉGES TANULÓK.....	62
7.7.4.	A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK, FELADATOK.....	64
8.	A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	68
9.	A SZÜLŐ, TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	68
10.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	73
10.1.	ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK.....	73
10.2.	TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK LEGFONTOSABB ALAPELVEI.....	73
10.3.	AZ EGYES VIZSGATÁRGYAK RÉSZEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDJE	76
10.4.	A SZÁMONKÉRÉS FORMÁJA.....	76
10.5.	A VIZSGA ÉRTÉKELÉSE.....	78
10.6.	AZ ÉRTÉKELÉS RENDJE	78
10.7.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	78
11.	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	79
11.1.	FELVÉTEL AZ ISKOLA ELSŐ ÉVFOLYAMÁRA	79
11.2.	BELÉPÉS FELSŐBB ÉVFOLYAMOKRA	80

A pedagógiai programra vonatkozó jogszabályi előírások

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései: 4. §, 5.§ (4), (5), 26. § (1), (2), (3), (4), (5), 27. § (11), 46. § (3), 51. § (1), 54. § (1), (4), 96. § (6)

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései: 4. § (1), 7. § (1), (2), (3), (4), (5), (6), 8. § (1), 9. § (1), (2), 11. § (1), (2), 13. § (1), (2), (3), 65. § (5), 81. § (1), (2), 82. § (1), (2), (3), 118. § (3), 121. § (7), 122. § (9), 128. § (1), (2), (5)

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései: 7. § (1), (2), 8. § (1), (3), 9. § (1), (2), 10. § (1)

*„Szükséges minden tehetséget kiművelni,
Hogy mindenki, aki embernek született
Tanuljon meg emberként élni.”*

(Comenius)

1. Bevezető

Intézményünk nyolc évfolyamos általános iskola, a békásmegyeri hegyek lábánál, Csillaghegy határában található.

Iskolánkat a nyugodt, elfogadó, aktív munkára serkentő légkör jellemzi. Igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a gyerekek szívesen járjanak iskolába, biztonságban érezzék magukat nálunk, elsajátítsák a megfelelő ismereteket, készségeket, fontos legyen számukra a tanulás, önmaguk megvalósítása.

Kiemelt feladatunk alsó tagozaton az alapkészségek minél hatékonyabb elsajátítása a fokozatosság és a játékos gyermekkor megőrzésével. Mindezt a magyar nyelv és irodalom és a matematika tantárgy emelt óraszámú oktatásával kívánjuk biztosítani.

Felső tagozaton kiemelt feladatunk, hogy tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességeiknek és tehetségüknek megfelelően - felkészítsük a továbbtanulásra. A szükséges kompetenciák elsajátítása érdekében emelt óraszámú tanítjuk a magyar nyelv és irodalom, illetve a matematika tantárgyakat.

Különösen fontos a tanuláshoz való pozitív hozzáállás, a helyes tanulási szokások, az elmélyült, minőségre törekvő tanulási morál kialakítása. A tanítási órán való differenciált fejlesztéssel különös figyelmet fordítunk a hátránykompenzálásra, a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra. Ezt pedagógusaink magas szintű felkészültsége, szakmai ismerete teszi lehetővé, és az eddigi beiskolázási eredmények mindezt vissza is igazolják.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gyerekek szabadidejüket -mind a napköziben, mind a szakkörökön - a lehető legaktívabban töltsék.

Intézményünk egyedi sajátossága: a komplex tehetséggondozás és felzárkóztatás.

Az általános alapok fejlesztésén túl fontosnak tartjuk a tehetséges tanulók felismerését, fejlődésük elősegítését, támogatását, tehetséggondozó foglalkozások tartását.

Az intézményben folyó integrált fejlesztés lehetőséget ad a hagyományos nevelési-oktatási keretek áttörésére, a lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatásával.

Integráló intézményként az alapító okiratunkban meghatározottak szerint kiemelt feladatunknak tekintjük a fejlesztést, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevételét, egyéni képességeikhez igazodó legeredményesebb fejlődésük elősegítését.

Esélyt, lehetőséget kívánunk teremteni arra, hogy mindenki tehetségének, adottságának megfelelően bontakozhassék ki. A tanulókat olyan ismeretek birtokába juttatjuk, amely segíti őket a pályaválasztásban, továbbtanulásban.

1.1. Az intézmény adatai

Az alapítás éve: 1980. február 4.

Az alapító neve: Budapest, III. kerületi Tanács VB.

Az intézmény neve: Bárczi Géza Általános Iskola

Az intézmény címe: 1039 Budapest, Bárczi Géza u. 2.

Az iskola fenntartója: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, Budapest, 03. Tankerület

1.2. A mi iskolánk

A mi iskolánk olyan legyen, ahol

- a tanuló jól érzi magát, mert érzi, hogy ő áll a nevelés - oktatás középpontjában,
- ahol a gyermek alkotó részese a tanulás- tanítás folyamatának, képes a tudás elsajátításra és felébred benne a tudásvágy,
- a pedagógus segítőként áll a tanuló mellett, hogy annak tehetsége kibontakozhasson,
- korszerű módszerekkel segítik a tanulói aktivitást,
- sokszínűség jellemzi az órai tevékenységet és a tanórán kívüli idő szervezését,
- eltérő helyzetű tanulók tanulhatnak együtt,
- enyhítik a szociokulturális hátrányokat,
- az esélyegyenlőség megteremtésére törekednek a pedagógusok, és ennek szellemében nemcsak a tantárgyi képességeket fejlesztik, hanem a tanuló egész személyiségét,
- a pedagógusok nyitottak, empatikusak, vállalkozó szelleműek, szakmailag felkészültek,
- a működés demokratikus, a személyiség tiszteletén alapul,
- a tantestületet összeszokottság, rugalmasság és jó csapatszellem jellemzi.

1.3. Az iskola tanulói, személyi és tárgyi feltételei

Az iskola tanulói

A kormányhivatal meghatározza és közzéteszi az iskolák felvételi körzetét. Ez a terület a békásmegyeri lakótelep hegy felőli oldalának déli része.

Iskolánkba körzetes és körzeten kívüli tanulók egyaránt járnak.

A tanuló létszám alakulása a 2012/2013. tanévben 488 fő .

Ebből III. kerületi: 441 fő

 budapesti: 4 fő

 vidéki: 43 fő

Az iskolánk ebben a tanévben 27 osztállyal, 11 napközis csoporttal és 1 tanulószobai csoporttal működik.

Személyi feltételek

Iskolánk a nevelő-oktató munkát 61 fő pedagógussal végzi. Tantestületünk szakmailag jól képzett, munkájuk iránt elkötelezett pedagógusokból áll. Igénylik a folyamatos továbbképzést, megújulást.

Tanítók száma:	12
Fejlesztő pedagógusok:	6
Napközis tanítók száma:	10
Tanári végzettségűek száma:	28
Könyvtáros:	1
Logopédus:	2
Gyermekvédelmi felelős:	1
Szabadidő-szervező:	1

A nevelő- és oktatómunkát közvetlenül segítő alkalmazottak: 4 fő

Tárgyi feltételek

Iskolánk épületének állaga elfogadható. A tetőszerkezet egy része, az udvari sportpálya felújítást igényel, a nyílászárók cserére szorulnak. A tantermek berendezése és burkolata, valamint a folyosók és lépcsőházak burkolatának cseréje az elmúlt időszakban a legszükségesebb helyeken megtörtént.

Oktatási helyiségek száma:	46
- ebből	
osztályterem:	27
számítástechnika terem:	2
idegen nyelvi terem:	3
technika szaktanterem:	1
életmód szaktanterem:	1
természettudományi szaktanterem:	2
fejlesztő, logopédia terem:	8
ének szaktanterem:	1
egyéb oktatási helyiség:	1
Tanári munkaszoba, szertár:	10
Ebédlő:	2
Könyvtári olvasóterem:	1
Tornaterem:	1
Tornaszoba:	1

Udvarunkon külön sportpálya és műfüves pálya is biztosítja a tanulók sportolási lehetőségét.

Könyvtárunkban 8500 fölötti a könyvtári egységek száma. Mivel könyvtári olvasóteremmel is rendelkezünk, így lehetőséget tudunk biztosítani a tanulóknak az iskolán belüli hasznos időtöltésre, a tantervi anyagot meghaladó ismeretek megszerzésére. Az olvasóteremben interaktív tábla áll a diákok számára a tananyag elsajátításához. A tartós tankönyvekből a rászoruló tanulóknak kívánunk segítséget adni, ezek kölcsönözhetőségével.

Internetes hozzáféréssel felszerelt számítástechnika termeinkben biztosítjuk tanulóinknak az információszerzéshez, a tanuláshoz szükséges feltételeket.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1. Pedagógiai alapelveink

A nevelés–oktatási alapelvek olyan általános, lényeges, normatív jellegű irányelvek, amelyek a nevelés – oktatás minden területére és formájára érvényes törvényszerűségekre és a nevelési-oktatási tapasztalatokra alapozódva biztosítják a nevelés eredményességét. Iránymutatóul szolgálnak az iskolában a nevelés–oktatás komplex folyamatában. Nevelő-oktató munkánk egészét a tudás, az igazságosság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés középpontjában a tanuló, a pedagógus és a szülő áll.

A legfontosabb alapelveink:

- a) ***A Komplexitás elve*** – a nevelés – oktatás során figyelembe kell vennünk, hogy a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és szociológiai, társadalmi törvényszerűségek folyamatosan és együttesen hatnak, s ezeket a hatásokat össze kell hangolnunk.
- b) ***Egyenrangúság elve*** - a nevelés – oktatás 2 alapvető tényezője a pedagógus és a tanuló egyenrangú félként vesz részt a nevelés – oktatás folyamatában. A diák nem tárgya a nevelés – oktatásnak, hanem alanya.
- c) ***A pedagógus szerepe*** – az egyenrangúság elvével összhangban az új típusú tanári attitűddel rendelkező pedagógusnak fontos szerepe van a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységének megszervezésében, személyiségük fejlődésének támogatásában.
- d) ***Életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve*** – a tanulók fejlődését mindenkor a maga fejlődési fokához mérten kell biztosítani és értékelni.

- e) **A különböző közösségekhez tartozás elve** – a tanulók mindig szűkebb (család, osztály, iskola) és tágabb (környezet, társadalom) közösség tagjai. A nevelés-oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet – a pedagógus vezető, irányító, kezdeményező szerepe mellett – a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.
- f) **A tapasztalatszerzés elve** – a nevelés-oktatás folyamatában lehetőséget kell teremteni a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására és felhasználására. Élményként megélni a tanulást a tapasztalatok pozitív megerősítést adjanak.
- g) **A külső hatások elve** – a nyitottságnak megfelelően a pedagógusnak támaszkodnia kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be. Segítenie kell a hatások közötti eligazodásukat.
- h) **A bizalom elve** – bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.
- i) **A következetesség elve** – igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben, egyúttal lehetőség biztosítása a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, kreativitásának kibontakoztatására.
- j) **A nevelés ellentmondásosságának elve** – a nevelés ellentmondásos folyamat, amelyben egyszerre vannak jelen pozitív és negatív tapasztalatok, igények, hajlamok, képességek és lehetőségek; a szabadság és a kényszer mozzanata; a közösség és az egyén érdekeinek ellentmondása.
- k) **Rugalmasság elve** – a tanulók igényeihez való alkalmazkodás a tanítási módszerekben, munkaformában és a szabadidős tevékenységekben.

2.2. A köznevelés feladata és értékei

Hazánk Alaptörvényét és A nemzeti köznevelésről szóló törvényt szem előtt tartva a köznevelés feladata alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célja továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjenek benne a hazafiság érzelmvilága;

- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A Nemzeti alaptanterv (Nat) fontos szerepet szán az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is.

Kiemelten kezeli az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartja azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok hasznosítása a nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

A Nat szándéka, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen.

2.2.1. Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;

- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését,

készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A nevelés - oktatás kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönzik a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.

A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A nevelő – oktató munka célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés célja az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása. Fel kell készíteni a tanulókat a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

2.2.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

A pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkall, az életesélyek tanulással történő növelését szolgálja, egységes, közös alapra épül. Ily módon lehetőséget nyújt az iskolafenntartók értékeinek, a szülők, a tanulók érdeklődésének, a pedagógusok szakmai

törekvéseinek és az iskolát körülvevő környezet helyi sajátosságainak figyelembevételére.

A tudományok gyors fejlődése, a szükségletek új megjelenési formái és a világ új kihívásai (köztük a gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztető számos tényező) a megszokottól eltérő feladatok elé állítják az iskolát.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában; a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

2.3.Hosszú és középtávú céljaink

2.3.1. Hosszú távú céljaink

Az iskolánkban végzett tanulóink:

- az alapvető élethelyzetekben képesek legyenek megfelelően viselkedni és hatékonyan kommunikálni,
- érzelmeiket és gondolataikat mások számára adekvát módon közvetíteni, az érzelmeiket kulturáltan kifejezni és megélni,
- rendelkezzenek kellő önismerettel (adottságok, képességek ismerete) és önbizalommal,
- szeressenek játszani,
- igényük legyen a rendszeres mozgásra,
- törekedjenek az egészséges életmódra, a testi-lelki egészség fenntartására,
- tiszteljék a másokban is az embert, a tudást,
- tudjanak másokkal közösen tevékenykedni,
- törekedjenek a környezetkímélő magatartásra,
- büszkén emlékezzenek iskoláinkra, és öregbítsék hírnevét,
- rendelkezzenek megfelelő önismerettel a pályaválasztáshoz,
- képesek legyenek az önálló tanulásra,
- képesek legyenek kritikát és önkritikát gyakorolni,
- tudják felmérni és vállalni tetteik következményeit (felelősségvállalás),
- képesek legyenek egy „egész része” lenni, alá és fölrendelt viszonyoknak megfelelni,
- rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, képességekkel, attitűddel, ami az aktív állampolgári magatartás kialakulásához vezet,
- ismerjék fel az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség fontosságát,
- legyenek nyitottak a különböző kultúrák iránt,
- ismerjék a hatékony tanulás módszereit és technikáit,
- készüljenek fel az élethosszig tartó tanulásra.

Az iskola:

- legyen biztonságos és biztonságot nyújtó,
- legyen tiszta, rendezett, otthonos, kulturált,
- minden tanuló számára biztosítsa az egyéni fejlődés feltételeit,
- a tanulóknak továbbépíthető tudást adjon,
- biztosítsa a szükséges tanulási technikákat,
- alapozza meg az élethosszig tartó tanulást,
- az integrálással támogassa a lemaradókat és a tehetségeket,
- biztosítson változatos szabadidős programokat,
- segítő támaszt nyújtson gyermeknek, szülőnek, dolgozónak,
- legyen vonzó a partnerei számára, ezzel fenntartva a nem csökkenő tanulólétszámot.

Az iskolában:

- emelt szintű oktatás folyjon matematikából,
- legyen lehetőség a nem tantárgyhoz kötődő tehetség kibontakoztatására,
- tudatos törekvés legyen a szociokulturális hátrányok enyhítésére, mérséklésére,

2.3.2. Középtávú céljaink

Cél	Feladat	Eszköz, eljárás	Siker kritériumai
Tanulóinkat eljuttatni képességeik leghatékonyabb kibontakoztatásához	Szervezeti formák kialakítása	Tanulás tanítása Tehetséggondozás Integrált fejlesztés Emelt szintű képzés	Sikeres pályaválasztás Versenyeredmények Bukásszám csökkentése Trendvizsgálatok Követő mérések egyéni adatai
Pedagógiai munka eredményességének növelése	Pedagógiai célú fejlesztések Szülőkkel való együttműködés és együttnevelés	Programcsomagok és e-tananyagok	Versenyeredmények Bukásszám csökkenése Tanuló létszám növekedése
Egészségfejlesztés	Iskolai egészségfejlesztési, környezetnevelési és drogstratégia kialakítása Iskolai ártalmak csökkentése	Mindennapos testnevelés/testedzés Szelektív hulladékgyűjtés Játéktanítás Egészségnap	Kialakult szokásrendszer (rendszeres testmozgás, egészséges táplálkozás) Drogmentes iskola
Iskola ismertségének, elismertségének növelése	Menedzselés kiterjesztése	Iskolai marketing Iskolai honlap működtetése	Növekvő tanulói létszám Információink hozzáférhetőek és naprakészek
Az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés	Modern pedagógiai kultúra általánossá válása	Projekt hét Intenzív hetek Módszertani képzések	Az új módszerek alkalmazására kész, megújulásra képes tantestület Új kompetenciák hasznosítása a mindennapi munkában javuló OH mérési eredmények

2.4.A nevelő-oktató munkánk eljárásai, eszközei és sajátosságai

Eljárások

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez. A pedagógus feladata az oktatási folyamatban, hogy irányítsa a tanuló tanulási tevékenységét, megtervezze és megvalósítsa a gyermek személyiségének fejlesztését.

Iskolánkban a tevékenységközpontú, hatékony és korszerű pedagógiai eljárásokat részesítjük előnyben. A pedagógus módszertani szabadsága, hogy kiválassza és alkalmazza az általa legalkalmasabbnak tartott eljárásokat, módszereket, óraszervezési formákat. Felhasználjuk a legújabb szemléltető eszközöket, hogy élményszerűvé és befogadhatóbbá tegyük a tananyagot.

Kívánatos, hogy a gyerekek életkorának megfelelően színes, játékos, kreativitáson alapuló munkaformák kerüljenek előtérbe.

A pedagógiai munka során prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell közvetítenünk.

A tanórákon a tanulók aktív tevékenysége, részvétele és együttműködése kap egyre nagyobb jelentőséget.

Az új eljárások segítik a differenciálást, az egyéni különbségek figyelembe vételét, az esélyegyenlőség megteremtését.

Olyan tanulási programokat alkalmazunk, amelyek során - az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten - élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és megvédeni.

Alkalmazott munkaformák és módszerek:

Módszertani elemek:

- óvoda-iskola átmenet
- hatékony tanuló-megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás.
- rehabilitációs és rehabilitációs tevékenység
- az inkluzív nevelés
- tanórai differenciálás (heterogén csoport.)

- kooperatív tanulás
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- prezentációs technikák
- tanulói értékelési formák gazdagítása

A tanulószervezés módszerei:

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás
- egyéni és önálló tanulás

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer

Emelt szintű oktatás

Iskolánkban több évtizede folyik az **emelt szintű matematikaoktatás**. A 2013/14-es tanévtől kezdve 5. évfolyamtól minden osztályban nívócsoportos rendszerben – emelt óraszámú és emelt szintű – oktatjuk a matematikát.

Fejlesztő foglalkozások

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók ellátására, tanulási esélyeik javítására speciális egyéni és csoportos **fejlesztő foglalkozásokat** tartunk egyéni fejlesztési terv szerint saját pedagógusainkkal illetve utazó gyógypedagógusok segítségével. Logopédiai és pszichológiai ellátást biztosítunk intézményi szinten a rászoruló tanulók részére.

Kapcsolatot tartunk a pedagógiai szakszolgálatokkal, szükség esetén külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük.

Csoportbontások

A hagyományos osztálystruktúrát a differenciált oktatás, az emelt szintű csoportok igényei szerint, valamint egyéb oktatásszervezési okokból megbontjuk.

A csoportbontás a következő területeken valósul meg:

- idegen nyelv, informatika tantárgyakból (3-8. évfolyamon)

- matematika, technika, testnevelés tantárgyakból (5-8. évfolyamon).

Napközis csoportok és tanulószoba

A csoportok a jelentkezők számától függően évfolyamonként, osztályonként, illetve összevont évfolyami formában szerveződhetnek.

A foglalkozás az iskolai nevelő-oktató munka szerves része, ahol az előírt tantervi követelmények elsajátítása, mélyebbé tétele az egyik fő feladatunk.

Fontosnak tartjuk, hogy a napköziben tanuló gyerekek lehetőleg maradéktalanul felkészüljenek a következő nap tanítási óráira. Ennek érdekében szorosan együttműködnek az egy osztályban tanító pedagógusok.

A napirendben fontos helyet foglal el a tanulmányi munka mellett a gyerekek szabadidejének helyes megtervezése is. A szabadidős tevékenységeket úgy szervezzük, hogy legyen idő pihenésre, szórakozásra. A programok a művelődést, a személyiség fejlesztését szolgálják.

Könyvtári tevékenység

A könyvtár bármely ismeretterület, tantárgy keretében felmerülő probléma megoldásához eszközt, módszert kínál, segítve ezzel a tanulók tanulási, kommunikációs képességeinek fejlesztését, önművelési szokásaik kialakítását. A könyvtárra alapozott ismeretszerzés nemcsak a tantárgyak belső összefüggéseinek feltárására ad lehetőséget, hanem elősegíti a különböző tantárgyak kapcsolatának bemutatását is. A könyvtár állománya a tudományok egészét, teljességét testesíti meg, ezzel teret enged a tantárgyak közötti szabad asszociációknak, hozzájárul a tanulók egységes világképének kialakításához.

Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozások a tanuló fejlődését szolgálják. Lehetőséget kínálnak a személyiség fejlesztésére, az ismeretek bővítésére, a készségek és képességek elmélyítésére.

Formái:

- tanulmányi versenyek, azokra való felkészítés
- felvételi előkészítők
- szaktárgyi felzárkóztatás, korrepetálás
- fejlesztő foglalkozás,
- logopédiai ellátás,
- témahét
- intenzív hét
- hagyományőrző programok
- szakkörök, sportkörök,
- klubfoglalkozások
- néptánc, modern tánc
- színház-, mozi- és múzeumlátogatás,
- tanulmányi kirándulás,

- erdei iskola,

Az iskolai hagyományok továbbépítése, ápolása

- A tanítás nélküli napok programjainak körültekintő szervezése: bográcsfesztivál, sportnap, iskolanap, egészségnap, a tanulmányi kirándulások, erdei iskola beépítése a tanévek programjába.
- Hagyományörző programjaink: szüreti bál, Márton nap, Luca nap, Mikulás, karácsony, Iskolanap, farsang, Bárczi Gála,
- Múzeumlátogatási órák szervezése osztályonként.
- Aktív és széleskörű részvétel a kerületi kulturális, tanulmányi, sportversenyeken, pályázatokon.
- A hagyományossá vált iskolai rendezvények, megemlékezések, ünnepélyek színvonalas szervezése (ünnepélyes tanévnyitó és tanévzáró, nemzeti ünnepek, a magyar nyelv napja, költészet napja értékelő tagozatgyűlések, ballagás, stb.).
- Együttműködés a szülői és diákönkormányzati szervezetekkel.

3. A személyiségfejlesztés

A nevelés elsőrendű célja, feladata, nem lehet más, mint pozitív egyéni értékrend kialakulásának, megőrzésének, megszilárdulásának „pozitív irányú” változásának az elősegítése, amelynek alapja a másik ember, a másik csoport, a másik társadalom, az emberi faj létérdekeit figyelembe vevő, szükség szerint azt szolgáló magatartás, cselekvés, illetve az erre készítő egyéni motívumrendszer. Az ősi kategóriák: a jó, a hasznos, az igaz sajátos érvényesülése.

Az iskola feladata, hogy a személyiség kreativitásának, szabadságfokának növekedését, az egyéni értékrend pozitív irányú változását, kibontakozását és megszilárdulását, a pozitív egzisztenciális motívumok kialakulását, stabilizációját, a hozzájuk tartozó pozitív motívumok gyarapodását hatékonyan segítse.

A személyiségfejlődés segítésében kiemelt szerepe van:

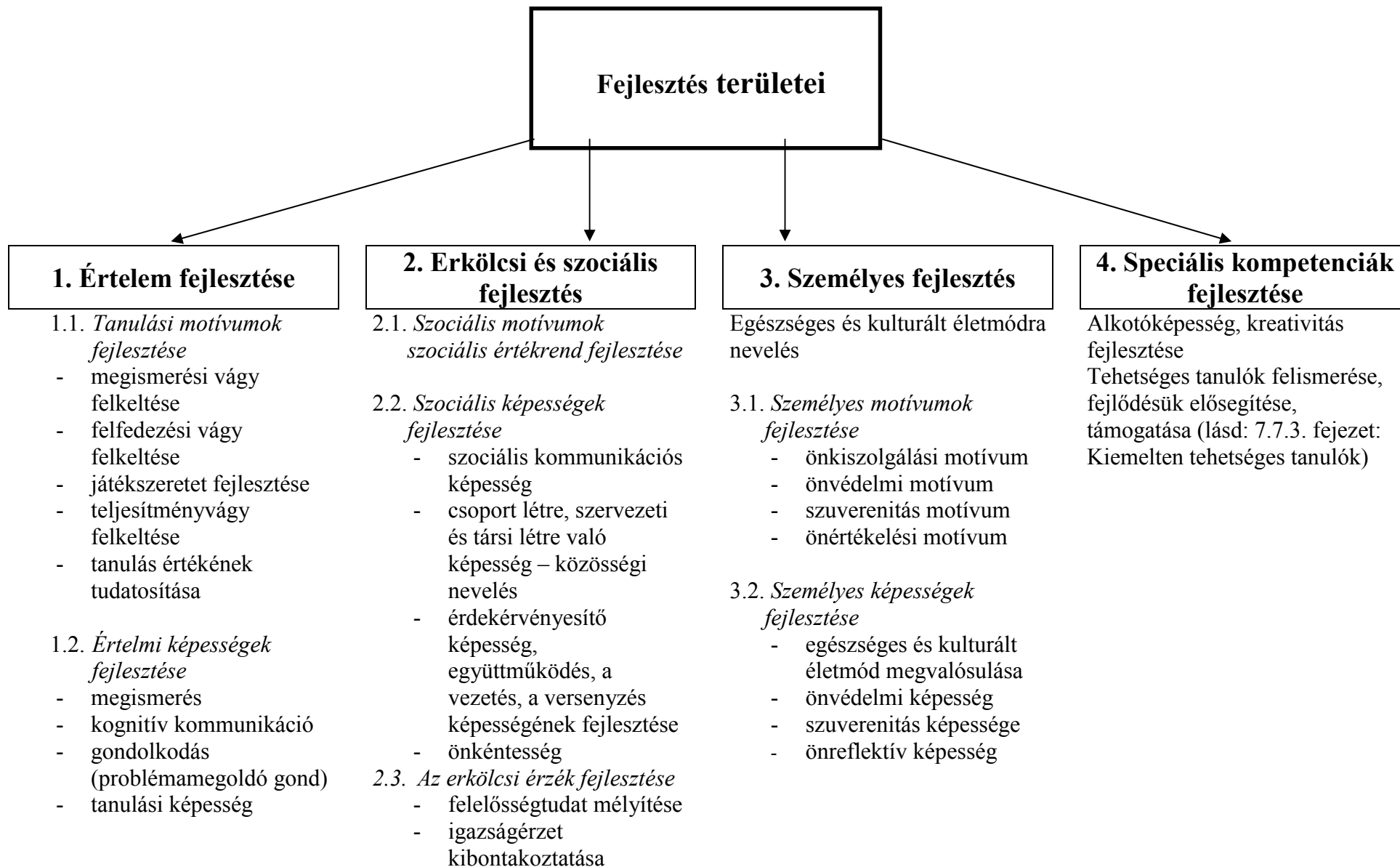
- a tanult motívumok kialakításának, mert a motívumok segítik az embert döntései meghozatalában. A motívumok a cselekvésre készítő belső tényezők. Vannak öröklött és vannak tanult motívumok. Pl.: biológiai szükségletek, öröklött viselkedési hajlamok, vágyak, attitűdök, meggyőződések, előítéletek, hitek, erkölcsi normák, eszmék stb.,
- a képességek fejlesztésének, mert a képességektől függ a döntések kivitelezésének eredményessége.

A kivitelezés eredményességét a szokások, a magatartási minták, az ismeretek és a készségek segítik:

- a *szokások* összetett, tanult komponensek, amelyek a viselkedés teljes folyamatát szabályozzák,

- a *minták* mások viselkedésének, magatartásának „tervrajzai” a megfelelő viselkedés megvalósításához,
- az *ismeretek* pszichikus komponensek, amelyek hozzásegítenek ahhoz, hogy az újszerű, bonyolult helyzeteket előzetesen gondolati szinten oldjuk meg,
- a *készségek* tanult pszichikus komponensek, amelyek a viselkedés kivitelezésében működnek közre, a viselkedés technikai elemei. A készségek gyakoroltatással is fejleszthetők, ellentétben a szokásokkal és a mintákkal, amelyek elsajátításához tényleges vagy szimulált helyzetek szükségesek.

Az iskolának, nekünk olyan motívumokat kell kialakítani, olyan képességeket kell fejleszteni, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulóink döntései megalapozottak, s a döntéseik kivitelezésében eredményesek legyenek. Ezért a fejlesztésnek a következőkre kell irányulnia:

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

3.1. Az értelem fejlesztése:

Az iskola fontos feladata az értelem kiművelése. Középpontjában az információfeldolgozás (információk vétele, kódolása, átalakítása, létrehozása, közlése, tárolása) áll. Az értelem kiművelésének két alapvető feladata emelhető ki: a tanulói motívumrendszer és az értelmi képességek rendszere kialakulásának segítése.

3.1.1. Tanulói motívumok fejlesztése:

A tanulókból a szándékolatlan vagy szándékolt tanulást a következő tanulási motívumokkal tudjuk kiváltani.

A megismerési vágy felkeltése: A feladatunk a megismerési vágy alapját jelentő öröklött természetes kíváncsiság táplálása. E cél érdekében változatos, gazdag fejlesztő programokat kínálunk fel a gyerekeknek tanórán, felhasználva a tantárgyakban rejlő lehetőségeket, és tanórán kívül, hogy minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot. A feladatunk az érdeklődés pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítést szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének a biztosítása.

A felfedezési vágy felkeltése alkalmas a felfedezettető tanulás, a problémamegoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamata. Ezen az úton kapnak az alsós tanulóink választ az örökös „miért”-ekre, a felsőseinknél ez a folyamat alkalmas az önálló újraértelmezésre.

A játékszeretet fejlesztése: Feladatunk az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása – megtanítása.

A játék a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztára támogatja az egyes témák feldolgozását is (pl.: irodalmi művek dramatizálása, különböző szerepjátékok . . .). Az alkotás a játékkal szemben nem szimulatív, hanem tényleges tevékenység. Úgy kell alakítani a tanítás-tanulást, a nevelés folyamatát, hogy rendszeressé váljanak az alkotó jellegű feladatok.

A teljesítményvágy fejlesztése: A nevelés, az oktatás, az iskola alapfunkciójából eredően teljesítményorientált tevékenység. Ehhez a tanulóinkban ki kell alakítani a szélsőségmentes, optimalizált teljesítményvágyat, amihez hozzásegít a reális (optimális) tanulási igény szint kialakítása és a beskatulyázás-mentes reális értékelés.

A tanulás értelmének tudatosítása, bebizonyítása.: A tanulóinkkal meg kell láttatni, hogy a tanulásnak, a tudás megszerzésének gyakorlati

értéke van. A továbbtanulási szándék, az önfejlesztés igényének kialakítása is tanulási motívum. Szükséges, hogy a tanulóink a 8 év során tapasztalják meg a tudás gyakorlati hasznát, érzékeljék saját változásukat, fejlődésüket. Erre az osztályfőnöki órák is tág teret biztosítanak.

3.1.2. Értelmi képességek fejlesztése:

A megismerés: A megismerés teljes folyamata az információk felvételével indul, és az eredmények bizonyításával zárul. A kezdő és a záró pont között szükség van az átkódolás, az értékelés, az értelmezés (képessége)re. A megfigyelésnek az alsó tagozaton komoly hagyományai vannak. Később már a megfigyelésekről jegyzőkönyvek írása is feladat.

A kódolás képessége nélkül a megismerési folyamat elakad. A kódolás egyik formája az írásbeli v. szóbeli instrukciók cselekvéssé kódolása, de kódolás a szöveges feladatok matematikai nyelvre történő fordítása is. Az értelmezési képesség fejlesztésére a természettudományos tárgyak a legalkalmasabbak. A megismerés során a kísérletezés, az elemzés, az érvelés képességének elsajátítása, elsajátíttatása is az iskola feladata.

A kognitív kommunikáció: alapvető funkciója a kivitelező tevékenység és a megismerés, a gondolkodás, a tanulás szolgálata. Az ábraolvasás és ábrázolás képességének fejlesztése valamennyi tantárgy feladata: sokféle szemléltető ábra, modell használatával, vázlatok készítésével. A tapasztalati és értelmező nyelvtudás fejlesztésének legfontosabb eszköze az olvasás és a szövegtanulás, amely függ attól, hogy a tanulóink mit és mennyit olvasnak; valamint a nyelvtan tanulástól.

Az írás és olvasás képesség esetében nem elég, csak az elsajátításra helyezni a hangsúlyt, nagyon fontos a folyamatok fejlesztése az értő olvasás, a szövegfeldolgozás, a fogalmazási képességek fejlesztése.

A gondolkodás: bonyolult képességrendszer. A legfontosabb gondolkodási képességek: a viszonyítás, az általánosítás és osztályozás, valamint a problémamegoldás. Minden tantárgy és tanórán kívüli foglalkozás feladata, hogy adott tartalmakkal gyakorolják a tanulók a többszemponú viszonyítást, a szelektálást, a keresést, a szortírozást.

A problémamegoldó gondolkodást fejleszti a felfedező tanulás és a felfedezettő oktatás is.

A tanulási képesség: fejlesztése a kognitív képességek fejlesztésével, a tanulási módok optimalizálásával valósulhat meg. A kognitív képességek fejlesztése mellett a feladatunk, hogy rendszeresen alkalmazzuk, használtassuk az alapvető tanulási módokat: tapasztalati és értelmező tanulást az önálló és a szociális tanulást. A mindennapok gyakorlatában ez a cselekedtető tanulás – tanítás, a szemléletes – személtető tanulás – tanítás, az értelmező tanítás – tanulás módszerének gyakori alkalmazását jelenti. Az önálló tanulás mellett helyet kap a szociális tanulás is, amikor a tanulók egymástól tanulnak, egymást utánozzák, meghallgatják mások véleményét, együttműködnek, vitatkoznak, versenyeznek stb.

3.2.Segítő életmódra nevelés, szociális fejlesztés

A tanulóink különböző kisközösségekben élnek, személyes kapcsolataik át-meg átszövik egész életüket. Ahhoz, hogy kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat.

3.2.1. Az erkölcsi és szociális értékrend fejlesztése (szociális motívumok)

A segítő életmódra nevelés, a szociális fejlesztés során feltétlen szólni kell a döntéseket befolyásoló szociális értékrendről. A személyiségfejlődés alapvető jellemzője az egyéni értékrend mint motívumrendszer, amely meghatározó szerepet játszik a személyiség működésének és viselkedésének szabályozásában. A személyiségfejlődés legfontosabb tétele a pozitív értékrend kialakulása, pozitív irányú változása, megszilárdulása. A pozitív szociális értékrend alapján a proszocialitás (önzetlen és erkölcsös viselkedés; a másik fél érdekeit figyelembe vevő, az önérdek és a másik fél érdekeinek kölcsönös, arányos érvényesülését szolgáló, szükség szerint a másik felet segítő magatartás), melynek kialakulását tanulóinkban az iskolának is segíteni kell.

3.2.2. Szociális képességek fejlesztése

Szociális kommunikációs képesség: azaz a kommunikáló felek aktivitásának (érzelmi állapotának, magatartásának, viselkedésének) aktuális befolyásolási képessége. A szociális kommunikáció lehet közvetlen: beszélgetés, vita, színházi előadás stb., illetve közvetett egy regény olvasása, egy festmény megtekintése, egy rögzített zenemű meghallgatása stb. Az iskola feladata, a tevékenységek és feladatok társas, csoportos helyzetbe helyezésével segíteni a szociális

kommunikáció erősödését. Ide sorolható a kötődés képessége is. A kötődés képessége – az emberek szociális életminőségét szociális viselkedését és a személyiség szociális fejlődését a kötődés, a kötődési háló (egy ember összes kötődése) gazdagsága, ereje és minősége, a kötődési képesség fejlettsége lényegesen befolyásolja. Az iskola, az osztályfőnök feladata a tanítványok kötődési hálójának megismerése, s annak indirekt módon történő gazdagítása.

Csoport létre, szervezeti és társadalmi létre való képesség – közösségi nevelés: Az iskola gazdag tevékenységrendszerrel bír, amelyek segítségével fejleszthetők a tanulói képességek. Nemzeti ünnepek életkorhoz, illeszkedő megünneplése (október 23., március 15.). Hagyományos ünnepeink (Iskolanap: február 4., Bárczi Gála). Diákönkormányzat (DÖK) programjai, osztályprogramok (éves munkaterv szerint) különböző tanulói szerepek az osztályban. Kooperatív tanulási technikák alkalmazása, csoportmunka alkalmazása a tanulási tanítási folyamatban.

Érdekérvényesítő képesség, együttműködés, a vezetés, a versengés képességének fejlesztése: Az érdekérvényesítés négyfajta alapérdek (közérdek, közös érdek, eltérő érdek és érdekütköztetés) szabályozza, aminek négyféle érdekérvényesítő képesség feleltethető meg (proszociális, kooperatív, vezetési, versengési).

Az érdekérvényesítő képesség fejlesztésére alkalmas a diákönkormányzat (DÖK) működésének támogatása: a tanulói jogok megismerttetése, gyakoroltatása, társadalmi ismeret.

Az együttműködési képesség fejlesztését támogató feladatok: kooperatív tanulásszervezés alkalmazása, segítő együttműködés rendszeres alkalmazása pl.: tanuló párok.

A vezetési képességek fejlesztése során a tanulók megtapasztalják a „segítő-nevelő” magatartást, proszociális demokratikus vezetést, a spontán csoportosulásokat demokratikus alakulásának segítségét.

A segítő versenyzés képességének fejlesztését támogatja a sport, a különböző versenyjátékok, ahol megkövetelik a szabálykövetést és a segítség alapszabályainak betartását.

Az önkéntességre való felkészítés: a NAT is ösztönzi, hiszen a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő társainkkal szembeni segítő magatartás számos más képességet is fejleszt: együttérzést, együttműködést, feladatvállalást, stb.

3.2.3. Az erkölcsi érzék fejlesztése

Felelősségtudat kialakítása: önmagunk és társaink iránt a mindennapos tevékenységekben valósuljon meg, s az évek során az életkornak megfelelően mélyítsük. A kötelesség –és felelősségtudat kialakításával felnőtt életük alakítására, a munka világában való helyállásra neveljük őket.

Az igazságérzet kibontakoztatásához a tanórákon és tanórákon kívüli irodalmi élmények szolgálhatnak alapul. Ezeken keresztül a mindennapi élet konfliktusainak megoldásához kell őket felkészíteni.

3.3. Egészséges és kulturált életmódra nevelés, személyes fejlesztés

Minden embernek önmagával harmóniában kell élnie. Ennek feltétele, hogy testileg – lelkiileg egészséges legyen, meg tudja őrizni, helyre tudja állítani jó közérzetét; stabilizálni, védeni tudja önmagát, optimális legyen személyiségének működése, fejlődése. Mindez feltételezi, hogy képes lesz a személyes érdekeket szolgáló döntéseket meghozni és azokat végrehajtani, megvalósítani.

A perszonális (személyes) nevelés végső célja: az önfejlesztő személyiség, az önfejlesztésre nevelés. Ez magában foglalja az önállóságra nevelést, az egyéniségfejlesztést és az én, a személyes tudat kialakulásának, fejlődésének segítését.

3.3.1. Személyes motívumok fejlesztése:

A személyes motívumok fontos szerepet játszanak az életmód szabályozásában. Az iskolai fejlesztés során a legfontosabb kialakítandó, fejlesztendő személyes motívumok az alábbiak.

Az önkiszolgálási motívumok: ide tartoznak a biológiai szükségletek, a komfort szükséglet, a mozgásszükséglet és az élményszükséglet. A biológiai szükséglet és a komfort szükséglet pozitív szocializálása mellett, az iskola feladata is a hátrányos motívumok (káros szenvedélyek, függőségek stb.) megelőzése, szokások, minták, attitűdök és meggyőződések lebontása. (Egészségstratégia drogstratégia.) Az iskola alapvető feladata a tanulók mozgásszükségleteinek kielégítése is. (Mindennapos testedzés.)

Önvédelmi motívumok: egészségvédő és identitásvédő motívumok. A létezésünk feltétele, hogy képesek legyünk megvédeni testi és lelki épességünket, egészségünket. Főbb nevelési területek az iskolában: az egészséges életmód, az egészségvédő motívumok fejlesztése, konfliktusok kezelése stb.

Szuverenitás motívumai: szabadságvágy, önállósulási és öntevékenységi vágy. Ezek szolgálják az egyéni önálló döntési,

cselekvési lehetőséget. A szabadságvágy motívumának fejlesztéséhez olyan légkört, szellemet, elvárás-rendszert kell kialakítani, amelyben sem a tanulók, sem a pedagógusok szabadságvágya nem sérül, amelyben a korlátok egymás szabadságának érvényesülését szolgálják (lásd: Házi rend, Diák etikai kódex, Pedagógus etikai kódex). Az önállósulási, öntevékenységi vágy fejlesztése szolgálatába állíthatók a jól megválasztott oktatási – nevelési módszerek. Külön figyelmet fordítunk az optimumtól eltérő tanulóakra (tehetséggondozás, felzárkóztatás), a serdülők konfliktusaira, problémáira.

Önértékelési motívum: kiemelve az önbecsülést és az önbizalmat. Az iskola alapvető célja a reális önbecsülés, az önértékelés képességének kialakítása. Ehhez feltétlen szükséges a képességeket is figyelembe vevő teljesítményértékelés.

3.3.2. Személyes képességek fejlesztése:

Az egészséges, kulturált és környezettudatos életmód: megvalósulásának feltétele az önkiszolgálási képességek megfelelő színvonalú fejlettsége. Testi képességek kifejlesztése és folyamatos karbantartása: kondicionálás, koordinációs képességek fejlesztése és karbantartása, kéz ügyesség fejlesztése a mindennapos testedzéssel, tanórán kívüli tevékenységek során. Az önellátási képesség fejlesztése során foglalkozni kell: az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, lakás, háztartási, ház körüli munkák stb. kérdéseivel a napközis foglalkozásokon és osztályfőnöki órán. A befogadóképesség és önkifejezés képessége minden művészeti ág területén fejlesztendő. Kiegészül ez a műértelmezés képességével, improvizációs képességgel, szövegalkotói képességgel.

Önvédelmi képességek: egészségvédő és identitásvédő képesség fejlesztése a megfelelő motívumok kialakítása mellett az önvédelmi fogások, balesetvédelem, közlekedési és háztartási balesetek megelőzése, elhárítása.

A szuverenitás képességének: fejlesztése a független, önálló öntevékeny személyiség kialakulásának támogatását jelenti. Pl.: osztályfőnöki-, életmód és életvitel órákon.

Önreflexív képesség: az önértékelés, az önmegismerés és az önfejlesztés képességének fejlesztését jelenti.

A tanulói (ön)értékelés az önfejlesztési képességet támogató pályaválasztási tevékenység is.

4. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

4.1. Az egészségfejlesztés főbb célkitűzései

A felgyorsult élettempó új alkalmazkodást kíván az egyéntől az élet minden területén. Az iskolának ezért nagy szerep jut az egészségmegőrzésre irányuló technikák fejlesztésében. Az egészséges és kulturált életmódra nevelés keretében meg kell tanítanunk diákjainkat a helyes életviteli szokásokra, ezért ez egyben erkölcsi nevelés is.

Legfőbb érték az ember, amelynek alapja az egészség. Az egészség azonosítható a testi, lelki és szociális harmónia állapotával. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség értékjellegét. E cél akkor érhető el, ha kialakítjuk tanítványainkban az önmagukért és másokért érzett felelősségtudatot.

Az egészségkultúráltság fejlesztésében ki kell térnünk az életvitelt szolgáló optimális feltételekre (védőfaktorok) és az ezek hiányából származó rizikófaktorok megismertetésére. Ebben az életkorban tanulóink még általában egészségesek, vagy egészségromlásuk visszafordítható, ezért az egészség védelmére és megőrzésére kell tanítanunk őket. A prevenció az egészséges életvitelhez szükséges ismeretek átadásából és készségfejlesztésből áll.

4.2. Az egészségkultúráltság összetevői

Az egészségi állapot és életmód oda-vissza hat egymásra, ezért az egyéni felelősséget hangsúlyoznunk kell az oktatás során. Egészségesnek tekintjük azt az embert: akinek életműködései kiegyensúlyozottak, lelki élete harmonikus és a társadalmi elvárásoknak képes eleget tenni. Az életmód szempontjából 12 lényeges elemet kell szem előtt tartanunk a készségek kialakításánál:

<i>Biológiai tényezők</i>	Személyi higiéné
	Egészséges táplálkozás
	Több mozgás
	Serdülőkori változások
<i>Mentális tényezők</i>	Stressztűrés, stresszkezelés
	Balesetmegelőzés
	Időben orvoshoz fordulás
	Iskolaorvossal, védőnővel való együttműködés
<i>Szociális tényezők</i>	Dohányzás, alkohol mellőzése
	Családi háttér
	Drogtagadás
	Egyéni környezettisztelt, környezetvédelem

Iskolánknak az életmód helyes alakításában három kiemelt területre kell irányulnia:

- Biológiai tényezők: testápolás, táplálkozás, mozgás, szexualitás
- Mentális tényezők: primer szocializáció és társas kapcsolatok elősegítése
- Szociális tényezők: egészségügyi ellátás és családvédelem

4.3. Az egészségfejlesztési feladatok, tevékenységek, elvárások

I. Biológiai tényezők:

Cél: Biológiai létünk jobb minősége érdekében rendszeresség, tudatosság (napirend) és igényesség kialakítása.

1. Testápolás

Feladat:

A személyi higiénia iránti tartós igény kialakítása, valamint a környezet tisztaságára és védelmére irányuló szoktatás, az osztályfőnök, védőnő és iskolaorvos bevonásával.

Tevékenység:

- A testrészek ápolásának megtanítása, a ruházat tisztán tartása. Testnevelés órák utáni rendszeres tisztálkodás.
- Helyes fogápolás elsajátíttatása, rendszeres fogászati szűrés (évente kétszer).
- A társas együttlétek alkalmával megfelelően ápolts külsőre, öltözködésre szoktatás (iskola, színház, ünnepély, külső szakmai rendezvények).
- Tudatosítani tanulóinkban, hogy az egyéni és társadalmi érvényesülés a megfelelő megjelenés, kommunikáció alkalmazásán is múlik.

Elvárás:

- Tiszta ápolts megjelenés az iskolában és egyéb rendezvényeken. Alakuljanak ki az alapvető tisztálkodási szokások (test, haj, köröm, száj).
- Mellőzzék a testdíszek (piercing,) alkalmazását, legyenek tisztában veszélyeikkel. Az elvárásoknak megfelelően, tisztán és gondozottan öltözködjenek.
- Mossanak kezet étkezés, valamint WC-használat előtt és után. Tartsanak rendet szűkebb és tágabb környezetükben!

2. Táplálkozás

Feladat:

Egészséges táplálkozásra nevelés, megfelelő étkezési szokások kialakítása. A betegségek okát a táplálkozásban is kereshetjük.

Tevékenység:

- Korszerű táplálkozás, valamint a napi és évszakos ritmus megismertetése.

- Ebéd során az étkezés higiénijának, kultúrájának és társas jellegének fejlesztése. Az ebédfogyasztás rendszerességének kialakítása.
- A káros táplálkozási szokásokra való figyelemfelhívás és következményeinek tudatosítása tanulóinkban (pl. kóla, ill. cukros üdítők, energiatital fogyasztása).
- Korcsoportok és népcsoportok eltérő táplálkozási szokásai, sajátosságai (tanórákon beszélgetés, anyaggyűjtés).

Elvárás:

- Alapvető táplálkozási ismeretek elsajátítása.
- Az iskolai büfé egészséges élelmiszer-kínálata.

3. Mozgás

Feladat:

- Felhívni a figyelmet arra, hogy a rendszeres mozgás (testnevelésóra, túrázás, kerékpározás, úszás, stb.) gyermekkortól idős korig egészségmegőrző hatású. Ép testben, ép lélek.
- Tanulóink felkészítése a balesetveszélyes helyzetek elkerülésére.
- Fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok fejlesztése.

Tevékenység:

- A mindennapos testnevelés/testmozgás biztosítása. Rendszeres testedzés a tanórákon kívül, úszástanfolyamok, tánc lehetőségének kihasználása.
- Háziversenyek szervezése és kirándulásokon való részvétel a tömegsport keretében. Sportnapokon való aktív részvétel.
- A mozgással, sporttal kapcsolatos pályázatok elkészítése, megvalósítása.
- A mozgáskultúra örömszerző, közösségépítő funkciójával való megismerkedés (pl. focibajnokság).
- Erőnlét, terhelés, fittség és állóképesség egyéni fejlesztése a testnevelés órákon.
- A csapatversenyek jellemformáló hatásainak kihasználása.

Elvárás:

- A rendszeres testmozgás szükségletté váljon. Életkoruknak megfelelő állóképességgel és terhelhetőséggel rendelkezzenek tanulóink (ez szakmai követelmény is).
- Pozitív szemlélet kialakítása, amely megteremti a további élet folyamán az életmódszerű mozgás igényét.

4. Szexuális nevelés

Feladat:

A szexuális nevelés akkor lehet hatékony, ha párosul az érzelmi és erkölcsi neveléssel. Építeni kell a kölcsönös felelősségvállalás fogalmának elmélyítésére.

Tevékenység:

- Az egyéni és társadalmi szinten elvárt magatartás kialakítása beszélgetésekkel, példákkal és élményekkel (szépirodalom, film, színház).
- A nemek közötti különbségek tudatosítása, férfi és nő egyenrangúságának elfogadtatása, az egymás iránt érzett felelősségre és tiszteletre koncentrálva.
- A szexualitás biológiai aspektusainak megismertetése az életkornak megfelelő szemléltető filmek, szakkönyvek és segédanyagok felhasználásával.
- A korai nemi élet és szexuális aktus nemkívánatos következményeinek (terhesség, szexuális úton terjedő betegségek, kiégettség) megismertetése szakemberek bevonásával.
- Felhívni a figyelmet a családtervezés fontosságára (modellek bemutatása), tudatosítani a gyermekvállalás alapvető feltételeit (szülői szerepek, nevelés, családi munkamegosztás, anyagi háttér, egzisztencia).

5. Mentális tényezőkCél:

Harmonikus személyiség kialakítása, a társas kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése. A reális önismeret, helyzetfelismerő és problémamegoldó képesség, valamint a döntésre való készség kialakítása. Megfelelő stresszkezelő technikák kiépítése.

Feladat:

- Optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása. Pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés.
- Elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely a tanulók objektív értékelését, konfliktusok kezelését folyamatosan felhasználja az önfejlesztésre.
- Szülői értekezleten (egyéni és közösségi szinten) tudatosítani a gyermekkori szorongás kiváltó okait (kudarcélményeink a felnőttkori pszichés betegségek alapját képezhetik).
- A tanuló társas támogatása, mert ez krízishelyzetekben mozgósítja az önsegítő erőket. Az egyedi eseteknél iskola- vagy gyermekpszichológus, ill. gyermekvédelmi felelős bevonása a problémakezelésbe.
- Konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása (osztályfőnök és drámapedagógus bevonásával).
- A tolerancia fejlesztése, amely megkönnyíti a külvilág pszichoszociális hatásaihoz történő alkalmazkodást.
- Pozitív jövőkép kialakulásának támogatása. A szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (gyermekvédelem).
- Tudatosuljon a tanulóknak, hogy a mindennapi életünket ritmusok jellemzik (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció).

Tevékenység:

- Tanulóink legyenek tisztában a jogaikkal és kötelességeikkel, az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek). Napi megerősítés szükséges.
- Őszinte légkör kialakítása az iskolában. Tanulóink értékelését pedagógusaink úgy valósítsák meg, hogy ne az embert, hanem cselekedetét minősítsék.
- Az önismeret fejlesztésénél a tanárok térjenek ki az aktuális énkép a kapott énkép és eszményi énkép közötti különbségekre és kölcsönhatásaira.
- A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás. Magatartászavarok jelentkezése esetén a család felkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása).
- Az osztályfőnöki órákon stresszoldó technikák átadása (relaxáció), konfliktuskezelés módszereinek keresése és gyakorlása, a lelki egészségvédelem tudatosítása.

Elvárás:

- Pozitív és reális énkép, objektív önismeret, megfelelő jövőkép. Tanulják meg növendékeink, hogy a sikerekből merítve lépjenek tovább új céljaik megvalósítása felé.
- Konfliktuskezelő képesség, toleráns magatartás a külvilággal szemben. Legyenek tisztában azzal tanulóink, hogy a kudarcok az élettapasztalatot gazdagítják, hibáikból tanuljanak.

6. Szociális tényezők

Cél:

Az egészséges élethez szükséges szociális feltételek biztosítása (rászorulók segítése, törődés egymással). A függőséghez vezető szokások megelőzése.

Feladat:

- Balesetmegelőzés, betegségek elkerülése (időben orvoshoz fordulás, egészségüggyel való együttműködés), az egészség megóvása.
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés. Családi életre, társsá, szülővé nevelés (a mindennapi kultúra erősítése).
- A függőséghez vezető motívumok felismertetése (szenvedélybetegségek), az élvezeti szerek (drog, alkohol, dohányzás) elutasítására nevelés.

Tevékenység:

- Figyelemfelhívás a balesetveszélyes helyzetekre az iskolában, a közlekedésben és háztartásban.
- Közlekedési és elsősegélynyújtási ismeretek átadása. A közlekedési szabályok gyalogosra, kerékpárosra, autósra vonatkozó előírásainak szinten tartása.

- A gyógyításba és gyógyulásba vetett bizalomra nevelés, az egészségkultúráltság növelésével erősíteni az orvoshoz fordulást és egészségüggyel való együttműködést.
- A megelőzés jelentőségének hangsúlyozása, a szűrővizsgálatokon való részvétel. Különös tekintettel fogászati szűrés, egészséges táplálkozás.
- Interaktív beszélgetés osztályfőnöki órák keretében a dohányzás- alkohol- drog emberpusztító hatásáról.
- Beszélgetéssel egybekötött oktatófilmek, prevenciós előadások
- A társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése, minél több közös pozitív élmény biztosításával (szolidaritás, előzékenység, együttérzés, előítéletmentesség).
- Érdekérvényesítő tevékenység a diákönkormányzati munkában osztály és iskolaszinten. A tolerancia és elfogadó magatartásgyakorlás nap, mint nap.
- Bandák szerveződésének és veszélyeinek megismertetése. Aktuális újságcikkek, TV adások elemzése, megbeszélése (a MÉDIA kedvezőtlen hatásainak kivédése).

Elvárás:

- Ismerjék tanulóink a szervrendszerek leggyakoribb működészavarait, betegségeit és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- Törekedjenek a balesetek megelőzésére, ismerjék a közlekedési szabályokat és elsősegélynyújtás fogásait.
- Legyen ismeretük a nikotin, az alkohol és egyéb drogok pszichikumra gyakorolt viselkedésmódosító hatásáról, ismerjék a védekezés és leszokás módjait.
- A harmonikus családi élet feltételeivel legyenek tisztában. A teljes család iránti igény és tenni akarás legyen jövőképük szilárd alapja.

4.4.A pedagógus szerepe az egészségnevelésben

A fiatalok életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen fontos a pedagógusok példamutató életmódja. Egy tanár az egész személyiségével nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A pedagógus egyéni és testületi magatartása tükrözze azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk.

Az ő felelőssége az is, hogy mire irányítja a tanulók figyelmét. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás nemcsak tájékozottságukat gyarapítja, hanem erkölcsi ítélőképességüket is segíti. Így válnak képessé különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen között.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások útján, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint élettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

Tanórai foglalkozások

Külön figyelmet fordítunk minden tantárgy esetében a tananyagtartalom és az egészségfejlesztési feladatok csatlakozási pontjára. Kiemelt jelentőségűek a testnevelés, az osztályfőnöki és a biológia –egészségtan órák.

Az egészségfejlesztési feladatok végrehajtását tartalmi szempontból a helyi tantervbe rögzítjük. Természetesen akkor lehetünk elégedettek, ha a többi foglalkozáson is törekszünk a pozitív egészségszemlélet kialakítására.

Mindennapi testnevelés - testedzés

Iskolánk a 2012/2013. tanévtől biztosítja tanulóinknak a törvényi előírásoknak megfelelő mindennapos testnevelést felmenő rendszerben, illetve a napi rendszeres testmozgás lehetőségét. A mindennapi testedzéshez szükséges feltételeket az alábbiak szerint biztosítja az iskola:

- sportköri foglalkozások (labdajátékok, tánc, tömegsport, asztalitenisz, úszás, gyógytorna)
- kerületi bajnokságok
- osztályok közötti sportversenyek
- sportnap
- úszás

Tanórán kívüli foglalkozások, programok

- Iskolánk minden évben megrendezi a sportnapot és az egészségnapot. Felvilágosítással, szóróanyagokkal, előadásokkal, versenyekkel, vetélkedőkkel kívánjuk a tanulók számára elérhető közelségbe hozni az egészséges életmódot. A programok összeállításánál külső helyszíneket is igénybe veszünk. Fontos, hogy minden tanulónk sikerélményhez jusson, eredményes legyen.
- A tavaszi kirándulások megszervezésével is próbáljuk a diákok szabadidejét hasznosan kitölteni.
- Az iskolaorvossal, védőnővel, pszichológussal szorosan együttműködve, előadásokat szervezünk aktuális témakörökben.
- Igyekszünk pályázati forrásokból biztosítani – külső szakemberek, szakértők bevonásával – az egészségfejlesztési feladatok végrehajtását, különösen az alkohol- és drogrevenió, a dohányzás, a szexuális felvilágosítás témakörökben.

4.5. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Cél:

- A gyerekek ismerjék a biztonságot szolgáló szervezetek munkáját.
- Tudják, hogyan kell viselkedni vészhelyzetben.
- Gyakorolják a segítségkérést és az önzetlen segítségnyújtást.
- Ismerjék meg gyakorlatban is az elsősegélynyújtással kapcsolatos szabályokat.
- A segítség képességének fejlesztése.
- A legfontosabb elméleti ismeretek megszerzése
- Mentők, tűzoltók, rendőrség, általános segélyhívó telefonszámának ismerete
- Segítségkérés módja
- Alapvető gyakorlati ismeretek elsajátítása

Minden tanév első napján balesetvédelmi beszélgetésben, felvilágosításban részesülnek iskolánk tanulói. Azon tantárgyak esetében, amelyeknél az elsajátítási, tanulási folyamat során balesetveszélyes helyzet adódhat, a tanév első tanóráján baleset megelőzési tájékoztatást kell tartania a tantárgyat oktató pedagógusnak.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos programunkat az egész tanévre kiterjesztve szándékozunk megvalósítani, az iskolai tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon (napközi, szakkör) egyaránt.

Az évente megrendezett **Egészségnapon** a programokba beépülve gyakorlatban is megismerik a gyerekek elsősegélynyújtási alapismereteket. Megismerkedhetnek az Országos Mentőszolgálat munkájával, illetve szakemberek bevonásával (iskolaorvos, védőnő, Szent Margit Rendelőintézet szakemberei) előadásokat szervezünk.

A megvalósításban együttműködő személyek:

- iskolavezetés
- osztályfőnökök
- osztályokban tanító pedagógusok
- iskolaorvos, védőnő
- egyéb meghívottak.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái, módszerei:

- Tevékenykedtetve tanítás
- Szerepjáték
- Csoportmunka

Az elsajátítás módja:

Alsó tagozaton

Beillesztve a Környezetismeret tantárgy, „Testünk” témakörébe.

- Veszély vagy baleset esetén való segítségkérés módjainak tudatosítása
- A fontos segélyhívószámok ismerete.
- Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök megismertetése, helyes használatuk
- Sérülések és azok szakszerű ellátása (horzsolás, felületi seb, égési sérülés, orrvérzés, idegen test a szemben, rovarcsípés)
- Kisebb sebek ellátása, kötözése.

A tanítók munkáját kiegészíti a védőnő előadása.

Felső tagozaton

A természetismeret, a biológia-egészségtan tantárgyak aktuális tananyagához kapcsolódva és az osztályfőnöki órákon tanulják a megfelelő ismereteket (pl. keringés: vérzéstípusok és ellátásuk, szívinfarktus tüneteinek felismerése) az elsősegélynyújtással kapcsolatban.

5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot megteremti és alakítja.

Az iskolai közösségfejlesztés fő területei a:

- tanítási órák
- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák
- egyéb foglalkozások
- napközi, tanulószoba,
- séta, kirándulás
- erdei iskola
- szakkörök
- közösségi programok
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenységek

A négy terület közösségfejlesztő céljai:

- a harmonikus társas kapcsolatok fejlesztése,

- az egyén közösségi magatartásának kialakítása,
- empátikus magatartás kialakulása,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlődése,
- a közösségi szokások, normák elfogadása.

A közösségfejlesztés során az iskola dolgozóinak feladata, hogy tanulóink:

- Ismerjék meg a társas együttélés alapvető szabályait.
- Szerezzenek tapasztalatokat az együttműködés, konfliktuskezelés és – megoldás területén.
- Tevékenységeik erősítsék a közösséghez való kötődést.
- Ismerjék meg népünk kulturális örökségének sajátosságait. (kirándulások, túrák, erdei iskolák, táborok...)
- Sajátítsák el azokat az ismereteket és tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, és a szülőföld megismeréséhez, megbecsüléséhez szükségesek.
- Legyenek nyitottak a kulturális sokféleség iránt.
- Legyenek motiváltak a tanulásra, az önálló ismeretszerzésre.
- Készüljenek fel arra, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.
- Legyenek képesek önellenőrzésre, egymás segítésére.

5.1.A tanítási órákon megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

A tanítási órán résztvevő tanulók egy tanulóközösség tagjai, amelyet közösségi érdek, közösségi cél, közös értékrend és a tudat tart össze. A diákok egyben az iskolai közösség tagjai is.

Fontos, hogy olyan közösséget formáljunk, amely képes a közös értékrend elfogadására és betartására.

Megvalósítandó feladataink:

- a tanulás támogatása segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanuláshoz való hozzáállás erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek ösztönzése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a tanulók öntevékenységének és önirányító képességének fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása úgy, hogy a már elért eredményekre építünk és azokat továbbfejlesztjük,
- a közösségi szabályok kialakítása és következetes betartása,
- különböző változatos munkaformákkal (adott célra szervezett csoportmunka, projekt-tevékenység, egyéni munka, kísérlet, verseny, pályázat) a közösséghez való tartozás és az egymásért való felelősség érzésének erősítése,

- olyan pedagógusközösség kialakítása, melynek működése és nevelési elvei összehangoltak, és az osztályok vezetésében, tevékenységük koordinálásában is megnyilvánulnak.

5.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások során kötetlenebb formában valósulhat meg a közösségfejlesztés.

Feladatok:

- közösen alakítsuk ki a tanulókkal és fejlesszük a társas együttélés szabályait, melyek a harmonikus kapcsolathoz szükségesek,
- segítsük elő, hogy a különböző tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget és erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- neveljük a tanulókat önellenőrzésre és egymás segítésére,
- sokoldalú és változatos foglalkozásokkal járuljunk hozzá a közösséghez tartozás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások, erdei iskolák, táborok mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

5.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységeik megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében diákköröket hozhat létre, amely működését a nevelőtestület segíti. A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját pedagógus segíti.

Feladatok:

- közös érdekeken alapuló célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket,
- a hagyományokon alapuló közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- programok szervezése, amelyek olyan élményeket biztosítanak a közösségnek, mellyel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet/felelősségtudat kialakítása, fejlesztése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját sikereire.

5.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Célunk az, hogy a szabadidős tevékenységek élményre épülők és közösségfejlesztők legyenek.

Feladatok:

- olyan csoportok kialakítása, amelyek az emberi kapcsolatok mélyítése mellett pozitívan hatnak az egész személyiségre,

- olyan közösség létrehozása, amelyek iskolai rendezvények, programok, kirándulások, erdei iskolák során élményszerűen fogadják be kulturális értékeinket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése,
- az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, társak és vezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása és fejlesztése,
- a tevékenységeket hasza át a kölcsönösség és az egyéni aktivitás,
- tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők aktívak legyenek, az érdeklődésük tartós maradjon,
- olyan témák kijelölése, amely során a tanulók felfedezhetik önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem képességét, melyek erősítik a közösséghez való kötődést,
- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel valamint a tevékenységeket segítő szakemberekkel.

5.5. Nevelőtestületi közösségfejlesztés szinterei

A nevelőtestület tagjai alkotó módon működnek együtt a nevelő – oktató munka fejlesztése, a pedagógiai eljárások, a követelmények, az értékelések kidolgozása érdekében.

Az együttműködést szolgálják:

- a munkaközösségi értekezletek,
- megbeszélések,
- fórumok,
- osztályértekezletek,
- nevelőtestületi értekezletek,
- tagozati értekezletek, az egy osztályban tanítók eszmegbeszélése.

Közösségi nevelésünk során szeretnénk elérni:

- tanulóink aktívvá, társadalmi és politikai kérdések iránt nyitottá váljanak, megismerjék a demokrácia alapelveit,
- kommunikációjuk és cselekedeteik személyiségtisztelő legyen,
- környezetük alakítása legyen személyes ügyük,
- törekedjenek az egészséges életmódra,
- alapozódjon meg az élethosszig tartó tanulás igénye,
- a pályaválasztásuk a boldogulásukat szolgálja,
- cselekedeteiket a segítőkészség és tolerancia jellemezze

5.6. Szülői szervezetek

Iskolaszék: intézményünkben működik iskolaszék, mely hét főből áll. 3 – 3 főt a szülők és a tantestület, 1 főt a fenntartó delegált. Célja az iskolai élet segítése, minden oldal érdekeinek képviselése, jogainak biztosítása, igényeinek közvetítése a többi terület felé.

SZMK: A szülők minden osztályban szülői munkaközösséget alapítanak, melynek legfontosabb feladata az osztályfőnökkel együttműködve egymás segítése. 1 delegált fő részt vesz az iskola SZMK ülésein, közvetítő szerepet betöltve az iskolavezetés és a szülői közösség között.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatait a munkaköri leírások, a 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről ide vonatkozó pontjai (62.§ (1), (2)) határozzák meg.

- Tanítási órákra való alapos felkészülés, változatos módszerek alkalmazása, differenciálás.
- Tanmenetkészítés vagy adaptálás, foglalkozási terv készítése.
- Tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése, osztályzatok bejegyzése a naplóba és a tájékoztató füzetbe.
- A megtartott tanítási órák, foglalkozások dokumentálása, az elmaradó és helyettesített órák feljegyzése.
- A pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt adminisztratív feladatok teljesítése.
- A tanulók felügyelete az óráközi szünetekben, és ebédeléskor.
- A házirend betartatása.
- Egymás tiszteletére, szeretetére, a családi élet értékeinek megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelés.
- A szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása.
- Az önálló tanulás irányítása, tanulási módszerek megismertetése a tanulókkal.
- Tehetséges tanulók felismerése, tehetséggondozás.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók egyéni, személyre szabott foglalkoztatása, fejlesztése, együttműködés a fejlesztő pedagógussal, gyógypedagógusokkal, pszichológussal, gyermekvédelmi felelőssel, stb.
- Szakértői vizsgálatok kezdeményezése, szakvéleményben foglalt figyelembe vétele.
- Osztálytermek rendben tartása, dekorációjának kialakítása.

- Szertárak, szaktantermek rendben tartása.
- Kísérletek, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása, értékelése.
- Tanulmányi versenyek lebonyolítása.
- Felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken.
- Osztályozó –, javító –, különbözeti vizsgák szervezése, lebonyolítása.
- Iskolai kulturális, szabadidős és sportprogramok szervezése, lebonyolítása, felügyelete.
- Tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek, rendezvények szervezése.
- Részvétel iskolai ünnepeken, rendezvényeken, kirándulásokon.
- Osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása.
- Gyermekevédelemmel kapcsolatos feladatok segítése.
- Szülői értekezletek, fogadó órák tartása, esetenként családlátogatás.
- Részvétel munkaközösségi értekezleteken.
- Részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken.
- Iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés.
- Részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, folyamatos önképzés.
- A tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munka elvégzése.
- Hivatali titok megőrzése.
- Együttműködés a munkatársakkal, a szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel.
- Hivatáshoz méltó magatartás tanúsítása.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök legfontosabb helyi feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Szülői értekezletet és fogadóórát tart.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály magatartását és neveltségi szintjét.

- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Törekszik osztálya tanulóinak alapos megismerésére, a közösség kialakulásának érdekében közös programokat szervez, kapcsolati hálót (szociometriát) készít.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztratív teendőket: napló, tájékoztató füzet vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével és a segítő szakemberekkel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályában.
- Élményszerű szabadidős programokat szervez.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

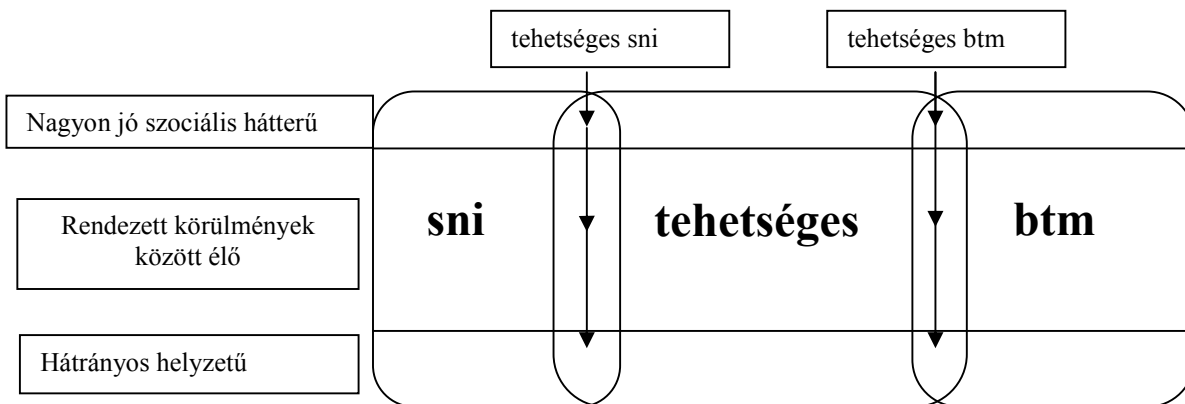
7.1. Egységes alapelvek

Minden tanuló egyéniség, képességstruktúrája, személyisége összetett. Többségük az egyes területeken eltérő fejlettségi szinten áll, de ez az eltérés még a normál övezetbe tartozik, nem igényel különleges bánásmódot. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása, szélsőségesen eltérő képességeikhez, viselkedésükhöz való viszonyulás magas színvonalú felkészülést igényel a pedagógusoktól. Az így kidolgozott módszerek, hatékonyan segítik minden tanuló egyéni sajátosságának megismerését, a hozzájuk való megfelelő viszonyulást.

A különbözőség elfogadása a társadalmi együttélés alapja, a megfelelő viselkedésmódok, az együttélés normáinak kialakulása, begyakorlása heterogén közösségben biztosított a leginkább.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók képességstruktúrájuk összetettsége, valamint szociális helyzetük alapján 15 csoportot alkotnak. A családok szocio-kulturális háttere az iskolához való viszonyt nem egyértelműen határozza meg.

A pedagógiai tervezés során ehhez az árnyalt elvárás rendszerhez keresünk megfelelő megoldásokat, a helyi lehetőségek rugalmas összehangolásával.

7.2.A differenciáló pedagógiai munkát meghatározó keretek

Idő dimenzió: A lemaradó tanulóknak több időre lehet szüksége a tanuláshoz, a tehetségesek pedig tovább terhelhetőek.

Téri dimenzió: Az osztályközösségben együtt nevelt tanulók szükségleteik szerint külön csoportban dolgozhatnak, differenciált óravezetés, vagy speciális szakember által vezetett foglalkozás keretében.

Módszerek:

Mit? A gyengébb képességű tanulóknál a továbbhaladáshoz szükséges biztos ismeretek, alapvető készségek megszerzése, a tehetséges tanulóknál az ismeretkör kiterjesztése és kreatív alkalmazása a cél.

Hogyan? Olyan ismeretközvetítéssel, mely egyértelművé teszi az elsajátítandó tartalmakat. Olyan pedagógiai környezet megteremtésével, mely igyekszik biztosítani a tanulók feladat iránti elkötelezettségét.

7.3.Egységes célok

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók esetében is érvényesek a többségi csoportnál alkalmazott útmutatások. Hangsúlyosan a következő szempontok kerülnek előtérbe:

- Az inkluzív nevelés minőségi megvalósítását tűzzük ki célul.
- Ennek alapvető feltétele tanulók személyiségének megismerése, megértése, elfogadása, egyéni képességeik korai felismerése, folyamatos segítségük.
- Kiemelten fontosnak tartjuk az egész személyiség harmonikus fejlesztését, az érzelmi nevelést.
- Arra neveljük a gyerekeket, hogy egymást elfogadják, megértsék, segítsék társaikat, legyenek képesek felismerni egymás értékeit.

- A tanulókkal megpróbáljuk megértetni és elfogadtatni, hogy különböző területeken eltérő szinten képesek teljesíteni.
- Olyan iskolai légkört teremtünk, ahol a gyerekek jól érzik magukat.
- Tanórán változatos pedagógiai módszerek alkalmazunk.
- Sokszínű tanórán kívüli programokkal a különböző képességek kibontakoztatását segítjük.

7.4.Személyi és tárgyi feltételek

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátását segítő szakemberek az intézményben

Szakember	Fő	Ellátott feladat	Ellátott tanulók
Fejlesztőpedagógus	4	felzárkóztatás, tehetséggondozás	btm, tehetség
Gyógypedagógus	2	reedukáció, prevenció, felzárkóztatás, tehetséggondozás	sni, btm, tehetség
Utazó gyógypedagógus	rész idős	sni ellátás – végzettség szerint	sni
Logopédus	2	sni beszédhibás tanulók	
Pszichológus	1	pszichológiai szűrés	
Gyermekvédelmi felelős	1		HH, HHH,

Pszichológus (1986 óta működik intézményünkben.)

Az iskolapszichológus a pszichológia eszközével igyekszik a pedagógiai munka hatékonyságát növelni. Ennek érdekében pedagógiai, pszichológiai tárgyú felméréseket, vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat, megfigyeléseket végez. A pedagógusok, szülők jelzése nyomán a gondozásra szoruló gyermekeket elővizsgálat után a megfelelő szakintézménybe javasolja. Mindemellet biztosítja a gyermekek egyéni, csoportos pszichológiai ellátását, szülővel való kapcsolattartást, esetmegbeszélést, tanácsadást.

Logopédus (1989 óta működik intézményünkben.)

Az iskolába kerülő gyerekeknél kiszűri az esetleges beszédhibákat, hanghibákat, nézi a kifejezőképességet, a szókincset, a hangképzést, illetve szükség esetén a beszédészlelést, beszédmegértést. Számba veszi azokat a tanulókat, akiknél a szakvélemény, vagy a szakértői vélemény logopédiai

fejlesztést javasol. A gyerekeket az életkor, a probléma típusa és súlyossága szerint 2-3 fős csoportokba osztja, szükség esetén egyéni fejlesztést végez.

Utazó gyógypedagógus (2006 óta segíti munkánkat.)

Az utazó gyógypedagógus *a sajátos nevelési igényű tanulók oktatását látja el*. A szakértői bizottság javaslatának figyelembevételével, a tanulók megfigyelése után terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – az általa készített egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra. Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására, gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására. Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra.

Gyógypedagógus

Fejlesztőpedagógus munkakörben alkalmazott, gyógypedagógusi végzettséggel rendelkező szakemberek az utazó gyógypedagógusokkal feladatmegosztásban vesznek részt az sni-s tanulók ellátásában. Feladata:

- habilitáció
- a rehabilitáció, mely komplex tevékenység. Célja, a fizikális-mentális képességek, a szociális alkalmazkodó viselkedés fejlesztésével a gyerekek felkészítése a lehető legnagyobb önállóságra
- egyéni fejlesztési terv elkészítése, az egyes gyerekekhez igazodva
- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására, gyógypedagógiai specifikus módszerkombinációk alkalmazására
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását
- részt vesz a részeredmények értékelésében
- szupervízió (gyógypedagógus – fejlesztő pedagógus – SNI gyermeket tanító pedagógus- pszichológus)

Fejlesztőpedagógus (1994-ben, felzárkóztató, tehetséggondozó pedagógus címen került bevezetésre ez a munkakör.)

Az ép értelmű részképesség-nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatásában, valamint a tehetséges tanulókkal való foglalkozásban segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Csoportos mérésekkel kiszűri a fejlesztésre szoruló tanulókat, egyéni diagnosztikai eljárások segítségével feltárja az így kiválasztott tanulók képességstruktúráját. Összegzi a tanulókról szerzett tapasztalatokat. Megtervezi a csoportbeosztást, elkészíti a fejlesztési tervet. A tervezőmunkában

figyelembe veszi a nevelési tanácsadó szakvéleményét. A csoportok méretét a fejlesztési feladat és a gyerek lemaradásának mértéke szerint határozza meg.

Első osztálytól negyedik osztályig egy-egy fejlesztő pedagógus tartozik egy-egy évfolyamhoz. Az ötödik évfolyamtól két fejlesztő pedagógus teljes munkaidőben, az alsós fejlesztőpedagógusok bevonásával látják el a fejlesztő feladatokat.

Gyermekvédelmi felelős

A gyermek – és ifjúságvédelmi felelős a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelési-oktatási munka aktív részeseként segíti a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját. Ugyanakkor aktív és hatékony tagja az észlelő-jelzőrendszernek, így munkája megelőző és együttműködő a rendszer más tagjainak tevékenységeivel. Tevékenységének célja a prevenció, azaz munkáján keresztül a gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése.

Osztálytanító, szaktanár

Az integrált oktatás nagy feladatot ró az osztályokban tanító pedagógusokra, hiszen teljes létszámú heterogén osztálykeretben integrált nevelő-oktató munkát végeznek tanórán és tanórán kívüli időben. Az a gyermek, aki valamilyen módon „sérült” (pszichés, szociális, mentális, vagy szervi problémával küzd), ingerlékenyebb, agresszívabb, zárkózottabb, kevésbé toleráns, mint társai. Az eltérő képességek, és megnyilvánulások kezelése új szemléletű pedagógiai felkészültséget igényel, folyamatos és megterhelő igénybevételt jelent a pedagógusoknak.

Tárgyi feltételek (speciálisan felszerelt termek)

- 6 fejlesztőterem
- 1 pszichológus szoba
- 2 logopédia helység

7.5.Folyamatterv

- Beíratást megelőzően tájékoztatjuk a szülőket az iskolában folyó nevelő-oktató munkáról. Módja: iskolabörzéken vesznek részt a leendő elsős tanítók és a fejlesztőpedagógus, bemutató foglalkozásokat, szülői tájékoztató szerveznek.
- Az elsősöket év elején csoportos mérésekkel vizsgáljuk. (Logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus közreműködésével.) A mérések adatai és a pedagógusok megfigyelései alapján felismerhetjük a csoportra jellemző tendenciákat, az egyéni különbségeket, lemaradást, tehetségvonásokat.
- Az osztályban tanító pedagógusok, a speciális pedagógusokkal megtervezik a tanulók differenciált ellátását.

- Szükség esetén a szülővel egyetértve a szakszolgáltató intézményekbe utaljuk a tanulót, szakvélemény, vagy szakmai segítség céljából.
- A szak-, szakértői véleménnyel rendelkező tanulók ellátását a szakszolgálat javaslata alapján tervezzük meg.

7.6.A speciális feladatellátásból adódó elvárások

a pedagógusokkal szemben:

- törekedjen a tanulók speciális szükségleteinek megismerésére
- toleránsan viselkedjen tanítványai eltérő adottságaival szemben
- alkalmazzon olyan módszereket, melyek a tanulók egyéni képességeihez igazodnak
- az értékelés során legyen tekintettel az egyéni adottságokra
- folyamatosan tartsanak kapcsolatot egymással a gyermek fejlesztésében résztvevő pedagógusok, speciális szakemberek

a szülőkkel szemben:

- fogadja el gyermeke másságát
- gyermeke egyéni szükségleteiből adódó feladatait lássa el
- biztosítsa a differenciáló foglalkozásokon való részvételt, felszerelést
- rendszeresen informálódjon személyesen is gyermeke fejlődéséről

a tanulókkal szemben:

- a tőle elvárható legmagasabb színvonalon lássa el feladatait
- jelenjen meg a speciális foglalkozásokon, használja ki a tanulószoba, napközi adta lehetőségeket

a fenntartóval szemben:

- tárgyi és személyi feltételek biztosítása
- támogatás (pl. a szülők kötelességeinek számonkérésében)

Az iskolavezetőség feladatai

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók törvényes jogainak biztosítása
- A differenciált pedagógiai, munkahelyi feltételek hatékony megszervezése, koordinálása
- Szakvéleménnyel rendelkező tanulók adatbázisának naprakész üzemeltetése

7.7.Speciális feladatok

7.7.1. Sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátását az iskolánk alapító okirata szerint látja el, amennyiben azok a Szakértői bizottság véleménye alapján, a többi tanulóval együtt oktathatók.

Iskolánkban a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján integráltan nevelhető tanulók osztályonkénti létszáma nem haladhatja meg a KT 3. sz. mellékletében rögzített maximális létszám 10 %-át. A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése, együtt fejlesztése minden tanórára és foglalkozásra kiterjed,

Az oktatás differenciálásának feltételei

A SNI tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei

Lehetőség szerint a többségi tantervi követelményeknek való megfelelés. Szükség esetén az SNI tanulókra kidolgozott követelményrendszert alkalmazzuk.

- A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli a területileg illetékes tanulási képességeket vizsgáló szakértői rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembe vételével.
- A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése terápiás megsegítéssel, egyéni fejlesztési terv alapján történik.
- A fejlesztendő részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:
 - az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
 - a kudarcűrő- és feldolgozó képesség növelése,

Sikerkritériumok, elvárt eredmények

- Az integrált gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.
- Legyen képes a tőle elvárható szinten eleget tenni a tantervi követelményeknek.
- Az integrált oktatás ne legyen negatív hatással a többségi oktatásra.

Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok

A fejlesztési gyakorlatban a sajátos nevelési igényű tanulók számára kidolgozott részletes irányelveket kell követni.

Olvasási zavar (Diszlexia)

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Gyakran tapasztalható sorrendi probléma, a hosszabb szavak áttekintése nehézséget okoz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz számukra a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

A fejlesztés feladatai:

- auditív, vizuális figyelem, észlelés
- A hang-betű kapcsolat kialakítása
- a rövidtávú emlékezet
- szerialitás
- téri tájékozódás
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció
- a testséma biztonságának kialakítása
- az olvasás, írás tanítása
- az olvasási készség folyamatos gondozása
- szókincsfejlesztés
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, a szövegszerkesztő használatának megtanításával, alkalmazásával
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése

Írászavar (Diszgráfia)

Diszgráfia esetén a téri orientáció, a vizuo-motoros koordináció és finommotorikum zavara nyilvánul meg az írásmozgások kivitelezésében és dekódolásában. Jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség, lassú az írás, kiváltképp a helyesírás elsajátításának folyamata. Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus, verbális és fogalmi szinten,
- a vizuo-motoros koordináció fejlesztése,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző-összetevő, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,

- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Aritmetikai készségek zavara (Diszkalkulia)

A diszkalkulia a matematikai - logikai gondolkodási képességek zavara, amely a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehezítettségében nyilvánul meg. Sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem is. A diszkalkuliás tanulóknál – természetesen, - általános a matematikai érdeklődés, a matematikai gondolkodás motivációs hiány. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonságának növelése,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása és adekvát alkalmazásának előhívása,
- a szerialitás és intermodalitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése, a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor
- a cselekvésbe ágyazott gondolkodási műveletek, a manipuláció előtérbe helyezése,
- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata,
- a képi, vizuális megerősítés,
- megfelelő, egyéni adottságokhoz igazodó mennyiségű és metódusú gyakorlás
- megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, figyelemzavar **Hiperkinetikus zavarok**

Az első öt életévben kialakuló tünetegyüttes, amelyet a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanság és a konfrontációs hajlam jellemez.

Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és az irreleváns, többnyire csökkent önértéktudat.

Magatartási zavarok

Jellemző az érzelmi-akarati szféra súlyos zavara, amely visszatérő és/vagy tartósdisszociális, agresszív vagy dacos magatartássémákban manifesztálódhat. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális kompetenciák fejletlenek.

Gyakorta előfordul, abszolút intolerancia, a szociális és közösségi normák durva áthágása, amely sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás, és jelentősen hosszabb ideig – akár fél éven túl - is tarthat. A magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő gyermeket jellemezheti még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai

- A proszociális magatartási és viselkedési formák kialakítása illetve megerősítése, támogatása
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén.
- A tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A szociális és érzelmi fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosításával.
- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak

ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

- Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt –egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni.
- **felső tagozat: 5-8.évfolyam**

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

Érzékszervi fogyatékoság

Látássérültek integrált oktatása, nevelése

A többségi iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni felkészítést igényel. Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A látássérült tanuló vegyen részt olyan egyéni fejlesztésekben, amelyekre állapotából fakadóan szüksége van.

Hallássérült tanulók ellátása

A többségi iskolában történő együttnevelés a szülő/gyógypedagógus/pedagógus közös döntését igényli az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembe vételével.

- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkozásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő esetleges tanulási nehézségének leküzdéséhez.
- A többségi pedagógusnak az értékelésnél figyelembe kell vennie a hallássérülés következményeként fellépő kommunikációs nehézségeket, a szókincs esetleges elmaradását, a szóbeli, írásbeli kifejezőkészség gyengébb voltát, az abban előforduló grammatikai hibákat és kiejtési problémákat.
- Ne legyen az értékelés része olyan követelmény, mely a tanuló sérüléséből következően nem teljesíthető halló társaival azonos szinten vagy módon (hosszú memoriter, hangsúlyos, ritmusos versmondás, tollbamondás utáni esetleges hibák stb.) Értékelésüknél az egyéni fejlesztési terv követelményeit figyelembe kell venni.

Az eredményesség érdekében szükség van a szülők aktív közreműködésére valamint a szülők és az iskola együttműködésére.

Mozgáskorlátozottság

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának kiemelt célja az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek az iskolai tanulmányaik során felkészültté váljanak az ismeretszerzésre és tanulásra, az önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.

Ismerjék meg a mozgáskorlátozottságukból eredő egészségi teendőket és az egészségügyi ellátás lehetőségeit, a sajátos helyzetükből adódó jogait, alakuljon ki bennük az önrendelkező életforma képessége, amely elősegíti jövőendő felnőtt életüket, társadalmi beilleszkedésüket.

A mozgásállapot által meghatározott adottságok, korlátok figyelembevételével olyan belső motiváció teremtsdjön meg, amely által a mozgáskorlátozott tanuló aktívan kapcsolódhat be a fejlesztő folyamatba; alakuljon ki a fejlődés igénye önmagával szemben, az igény a sikeres továbbtanuláshoz, munkába álláshoz.

Fejlődjön ki a megfelelő életminőség megalapozása érdekében a megszerzett tudás és képességek birtokában a testi, lelki, pszichikai jól-lét és annak kialakítására irányuló igényesség.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek integrációja

Teljes, funkcionális integráció a következő feltételek megléte esetén javasolható: a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Eljárásrend a Bárczi Géza Általános Iskolában a sajátos nevelési igénnyel diagnosztizált tanulók ellátására

Gyakorlat:

Kompetenciák:

Az iskola feladata:

- maximális személyi és tárgyi feltételek biztosítása
- a többségi tanulókra szabott tanterv szükség szerinti módosítása

Az osztálytanító és a szaktanár feladata:

A tanulók egyéni képességeihez igazodó oktatási, nevelési eljárások alkalmazása.

A gyógypedagógus feladata:

A tanuló sérülés specifikus habilitációja, rehabilitációja, tanulmányi munkájának segítése a többségi pedagógussal együttműködve.

Foglalkozások megszervezése

A habilitációs és rehabilitációs foglalkozások megszervezése a gyógypedagógusok feladata.

- **Fejlesztésbe vonás:** A szakértői bizottságok által kiállított szakvélemények alapján.

- **Munkaformák:**

Egyéni és kiscsoportos foglalkozások

Tanórai megsegítés – duál tanítás

- **Tartalma**

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális alkalmazások eljárások alkalmazását illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs tevékenységet igényel

- **Dokumentálás:**

A beérkezett szakértői véleményeket a titkárságon iktatják, aktualizálják a szakvéleménnyel rendelkező tanulók listáját.

A szakvélemények eredeti példányát itt őrzik. Másolatot kap az osztályfőnök és a gyógypedagógus. A gyógypedagógus tovább egyeztetet szükség esetén a pszichológussal, logopédussal az ellátásról.

Az osztálynaplóba, az egyéni lapon bekerülnek a nyilvántartás adatai. A megjegyzés rovatba beírjuk a szakértői bizottság értékelésre vonatkozó javaslatait. (Tantárgyi felmentés, írásbeli, szóbeli beszámoltatásra vonatkozó javaslatok.)

A fejlesztés megkezdésekor „Egyéni fejlesztő naplót” nyit a gyógypedagógus, amit az előírások szerint vezet.

A haladási napló tartalmazza az:

- órarendet a gyerekek monogramjával,
- a foglalkozásoknál a jelenlevő tanulókat jelöljük. (Mivel a foglalkozásról való távolmaradás nem minden esetben tényleges hiányzás, hanem más szakmai indoka is lehet, ezt külön nem vezetjük.)
- A „Jegyzetek” rovatnál beragasztjuk a szakértői véleményes tanulókról készült listát, melyen minden, a naplóban vezetett foglalkozáson résztvevő tanuló neve szerepel.

Szülők tájékoztatása

- Év közben fogadóórán, rendkívüli események kapcsán egyéni megbeszélésen tájékoztatjuk a szülőket.
- Év végén rövid írásos tájékoztatást adunk a gyerekek fejlődéséről

7.7.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása

Célok

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális szükségleteinek felismerése,
- megelőzés,
- a lemaradást mutató területek fejlesztése, adaptív, az egész személyiségre ható segítség

Sikerkritériumok, elvárható eredmények

- kudarcmentesen tudják kezdeni az iskolát
- a 4.5. osztály közötti átmenet zökkenőmentessé váljon
- képesek legyenek teljesíteni a továbbjutáshoz szükséges követelményeket
- magatartási probléma esetén, ha az érintett tanuló:
 - huzamosabb ideig súlyosabb konfliktusok nélkül tanul a közösségben,
 - többnyire elfogadja és betartja a szabályokat
 - együttműködik tanáraival, társaival.

Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok

- Mozgás – finom mozgás – irányok
- Észlelés, differenciálás, (vizuális /auditív)
- Figyelem – emlékezet – szerialitás
- Beszédészlelés – beszédmegértés
- Beszédfejlesztés
- Szókincs – általános tájékozottság- szövegértés - kifejezőképesség
- Olvasás – betűismeret, összeolvasás
- Írás, helyesírás
- Számolás – matematikai ismeretek
- Szociális képességek – önfegyelem, együttműködési készség,
- Érzelmi fejlesztés: önismeret, önbizalom, feladat iránti elkötelezettség
- Egyéni segítség a tananyag megértésében, elsajátításában, speciális eszközökkel

Eljárásrend**Gyakorlat:**

Az egyéni különbségek kezelésének elsődleges színtere az osztályközösség.

Szükség esetén speciális szakember segítségére lehet szükség. Az osztálytanító és a speciális szakemberek együtt tervezik meg a közös munkát. A speciális lemaradások fejlesztésénél szükség esetén a sajátos nevelési igényű tanulók számára kidolgozott módszertani irányelveket követjük. Ennek oka, hogy a nehézség és a zavar tünet-együttes határai gyakran elmosódnak.

Kompetenciák:

Minden pedagógus rendelkezik a speciális feladatok ellátásához szükséges alapvető ismeretekkel. A speciális pedagógus speciális végzettséggel kell, hogy rendelkezzen. A feladatmegosztás lényege, hogy a munkakörből adódóan más tevékenységekre helyeződik a hangsúly. A hatékonyság záloga a rendszeres konzultáció.

A fejlesztő foglalkozások szervezése**- Fejlesztésbe vonás:**

- a. a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján,
- b. csoportos és egyéni mérések, szűrések alapján
- c. az osztályban tanító pedagógus jelzése alapján, (Amennyiben várhatóan néhány hónapnál tovább szükséges a segítség, szakvéleményt kérünk)

- Munkaformák:

- a. Egyéni és kiscsoportos foglalkozások
(Tanórával párhuzamosan tananyagkövető, tantárgyi differenciálást segítő, délután speciális képességfejlesztő foglalkozások.)
- b. Tanórai megsegítés – duál tanítás
- c. Bontott csoportos foglalkozások

- Tartalma

- a. Speciális képességfejlesztő modulok
- b. Tantárgyi megsegítés, gyakorlás, újratanítás más modalitásokon keresztül
- c. Személyiségfejlesztő programok, tréningek

- Dokumentálás:

A beérkezett szakvéleményeket a titkárságon iktatják, aktualizálják a szakvéleménnyel rendelkező tanulók listáját. Az ellátás rovatot a fejlesztőpedagógustól kapott információ alapján kitöltik.

A szakvélemények eredeti példányát itt őrzik. Másolatot kap az osztályfőnök és a fejlesztőpedagógus. A fejlesztőpedagógus tovább egyeztet szükség esetén a pszichológussal, logopédussal az ellátásról.

Az osztálynaplóba, az egyéni lapon bekerülnek a nyilvántartás adatai. A megjegyzés rovatba beírjuk a szakértői bizottság értékelésre vonatkozó javaslatait. (Tantárgyi felmentés, írásbeli, szóbeli beszámoltatásra vonatkozó javaslatok.)

A fejlesztés megkezdésekor „Egyéni fejlesztő naplót” nyit a fejlesztőpedagógus, ide kerülnek a gyerekek személyes adatai, és ebben folyamatosan gyűjti – több éven át, - a feljegyzéseket. A fejlesztő naplóba az év eleji, év végi értékelések kerülnek. A belívek a fejlesztési tervet tartalmazzák. A fejlesztési terveket fél évre készülnek, negyedévenkénti kiértékeléssel.

A fejlesztőpedagógus munkájáról éves tervet ír, mely tartalmazza a helyzetelemzést, és a foglalkozás típusokra meghatározott célokat. Tanév végén beszámol az éves munkájáról.

A haladási napló tartalmazza az:

- órarendet a gyerekek monogramjával,
- a foglalkozásoknál a jelenlevő tanulókat jelölik. (Mivel a foglalkozásról való távolmaradás nem minden esetben tényleges hiányzás, hanem más szakmai indoka is lehet, ezt külön nem vezetik.)
- A „Jegyzetek” rovatnál beragasztja a szakvéleményes tanulókról készült listát, melyen minden, a naplóban vezetett foglalkozáson résztvevő tanuló neve szerepel.

A fejlesztőpedagógusok kapcsolattartása a szülőkkel

- Év közben fogadóórán, rendkívüli események kapcsán egyéni megbeszélésen konzultál a szülőkkel.
- Év végén rövid írásos tájékoztatást ad a gyerekek fejlődéséről

7.7.3. Kiemelten tehetséges tanulók

Cél

- Ismerjük fel a tehetséget
- Az „iskolai” tehetségek esetében magas szintű tanulmányi munkát várunk el, támogatjuk a versenyeken való részvételt
- Gazdagító programok, projektek segítségével a tudásbázisuk szélesítjük, képességeiket, kompetenciáikat, viselkedéskultúrájukat, kommunikációs készségüket fejlesztjük
- Érdeklődési körüket igyekszünk megismerni, segítjük a benne való elmélyülést
- Fejlesztjük az információ feldolgozás képességét /tanulásmódszertan
- Az elkallódás veszélyét próbáljuk minimalizálni
- A speciális - a tanórai, szakköri keretekben nem fejleszthető – tehetségek számára tehetséggondozó programokat keresünk, ajánlunk (Pl.zene, mozgás)
- A harmonikus személyiség megőrzését, formálását tartjuk szem előtt

Sikerkritériumok

- Felismert tehetségek számának növekedése
- Jó versenyeredmények
- Központi méréseken jó teljesítmény elérése
- Sikeres továbbtanulás – pályaválasztás
- Az iskolai tehetségprogramok optimális kihasználtsága

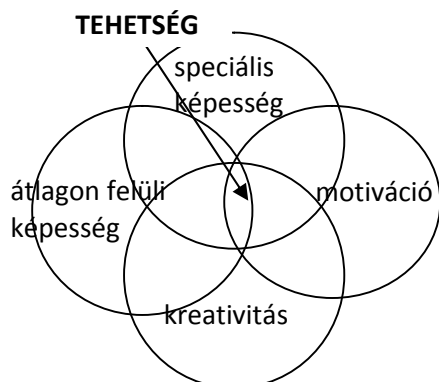
Speciális szükségletekből eredő kiemelt fejlesztési feladatok

Iskolánk tehetségdefiníciója

„A tehetség bármely társadalmilag hasznos tevékenységben megnyilvánuló, kiemelkedő, tartós tevékenység.” (Witti) Ennek szellemében sokoldalú, a hosszú távú célokhoz és az adott életkori sajátosságokhoz igazodó tartalmakat választunk.

Iskolánk tehetségmodellje

Az iskola nevelési gyakorlatához Renzuli, Czeizel, Bloom taxonómiájának, Gardner többszörös intelligencia modelljeit adaptáltuk

Pszichológiai vonások
(Renzuli, Czeizel)**Képességövezetek**
(Bloom)**Megnyilvánulási terület**
(Gardner)

COGNITÍV

általános tanulmányi
nyelvi
logikai, matematikai
praktikus

AFFEKTÍV

intrapersonális
interperszonális
vizuális - téri

MOTOROS

zenei
motoros

Eljárásrend**Gyakorlat**

A szervezeti kereteket lehetőség szerint rugalmasan igyekezünk kihasználni. A tartalom megválasztásában sokszínűsége törekszünk.

Kompetenciák

Az iskolai tehetséggondozásban minden pedagógus részt vesz a maga szakterületén. A tehetségdiagnosztikában az iskolapszichológus és a tehetségfejlesztő szakember speciális ismereteikkel kapcsolódnak be.

A tehetségfejlesztő foglalkozások szervezése**Beválogatás**

Alapelvünk, mint általános iskolának, hogy programjaink inkább befogadó, mint kirekesztő jellegűek legyenek.

A gazdagító programokba igyekezünk a lehető legtöbb tanulót bevonni. Homogén tehetség csoportba a kiemelkedő tehetségeket teljesítményük, mérésekben nyújtott kiemelkedő eredményeik és elkötelezettségük alapján válogatjuk be.

Munkaformák – szervezeti keretek

- Osztálykeretben, teljesítmény csoportokban differenciált óravezetéssel folyó munkát
- Évfolyamszinten
- Tagozatszinten
- Homogén, vagy heterogén bontott csoportban szervezett foglalkozások.
- Teljesen egyénre szabott keretek, mentorálás (versenyre való felkészítés)
- Szakköri foglalkozások

- Projektek: évfolyam szinten szervezett témahét, osztály projektek
- Napközis foglalkozások
- Külső szakemberek által szervezett programok – főleg zenei és sport

Tartalma

Iskolánk hagyományosan a matematika és a mozgás mindennapos fejlesztését építi tanórai keretbe.

Az eltérő képességű, szocokulturális háttérű tanulók együttnevelése olyan légkört eredményez, mely kreatív gondolkodást alakít ki tanulóinknál.

Gazdagító programok:

Az általános tájékozottság növelését, a személyes kompetenciák fejlesztését tartjuk a legfontosabbnak.

Osztály keretben, pedagógiai célok, lehetőségek, érdeklődés szerint a három kiemelt terület:

Kommunikáció (Pl. báb, dráma, vita)

Hagyományőrzés kultúra, kézműves

Játék (Pl. táblajáték, társasjáték, népi játék, logikai játék)

Tagozat szinten:

- Az alsó tagozaton 3 epochát választunk évente. A szervezeti formákat az éves munkatervben dolgozzuk ki.
- A felső tagozaton témahetet szervezünk minden évfolyamon
- A nyolcadikosoknak matematika és magyar intenzív hetet tartunk

Szülők tájékoztatása

Tájékoztatjuk a szülőket az iskolában folyó tehetséggondozó tevékenységekről, felvilágosítjuk a tehetségekkel való bánásmódról. (Kiadványon keresztül, szülői értekezlet, tanácsadás keretében.)

7.7.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos elvárások, feladatok

A gyermek – és ifjúság védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében a gyermek – és ifjúságvédelmi felelős a nevelési-oktatási intézményben folyó nevelési-oktatási munka aktív részeseként segíti a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját. Ugyanakkor aktív és hatékony tagja az észlelő-jelzőrendszernek, így munkája megelőző és együttműködő a rendszer más tagjainak tevékenységeivel. Tevékenységének célja a prevenció, azaz

munkáján keresztül a gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése.

A hátrányos, a halmozottan hátrányos és a veszélyeztetett helyzetű gyermekek problémái a tünetek alapján felismerhetőek, mivel a helyzetet kialakító tényezők jelzésértékűek, és legtöbb esetben együtt szerepelnek (pl. a nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság, ruházat és higiénia hiánya, stb.).

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A gyermek- és ifjúságvédelem a tantestület minden tagjának, de különösen a gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök kiemelt feladata.

A gyermekvédelmi felelős, az osztályfőnök, az igazgató és a pedagógus közösség szorosan együttműködik a hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos problémák megoldása érdekében.

A hátrányos helyzetű gyerekek tanulmányi előmenetelének, szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérése - elsősorban a gyermek - és ifjúságvédelmi felelős, valamint az osztályfőnökök feladata.

Az iskolai gyermekvédelmi felelős feladata:

- Ellátja és nyilvántartja a problémamegelőző és a problémakezelő gyermekvédelmi munkát az intézmény veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, és magatartás zavaros tanulóinál.
- Elősegíti a nyilvántartott fiatalok egyéni fejlődését, folyamatos kapcsolatot tart a nevelő-gondozó tevékenységben segítő intézmények, a gyermekvédelmi hatóság kollégáival.
- Tiszteletben tartja a gyermeki és emberi jogokat, kiemelten kezeli a szakmai titoktartás kötelezettségét.
- A prevenció érdekében felméri a segélyek iránti kérelmek indokoltságát és feltárja az osztályfőnökökkel való együttműködésben a veszélyeztetett családokat.
- Állandó kapcsolatot tart a veszélyeztetett gyermekek érdekében a védőnővel, az osztályfőnökkel, gyámhatósággal, családsegítő központtal, nevelési tanácsadóval.
- Pontos kimutatást vezet a veszélyeztetett fiatalokról, az állami gondozottakról, a segélyben részesülőkről, a nevelőotthoni, nevelőintézeti gondozottakról.
- Jó és eredményre vezető kapcsolatot alakít ki a körzetébe tartozó veszélyeztetett családokkal. A szükséges kooperációval, empátiával, toleranciával viselkedik a védelemre szoruló tanulókkal.

- Kitartóan segíti a veszélyeztetett tanulók életkörülményeinek javítását, támogatja érzelmi kiegyensúlyozottságát, biztonságérzetét, elősegíti a közösségben szocializációját.
- Biztosítja a veszélyeztetett tanulók nyugodt körülmények között való tanulását, hatékony felkészülését (tanuláshelyi elhelyezéssel).
- Megszervezi – pedagógusok bevonásával – a rászoruló tanulók tanulmányi teljesítményét javító felzárkóztató, és tehetséggondozó foglalkozásokat, a tanórán kívüli szabadidős foglalkozások látogatását.
- Ismeri a pedagógiai és pszichológiai folyamatokat, a szocializációs folyamat tényezőit, és azokat a törvényeket, rendeleteket, amelyek a gyermek- és ifjúságvédelmi munkával kapcsolatosak.
- Megírja a szükséges leveleket, jelentéseket, megőrzi, rendszerezi a gyermekekről készült dokumentációt. Határozatokat fogalmaz, nyomtatványokat tölt ki.
- A támogatásra szoruló tanulókról és munkájának eredményességéről rendszeresen referál az igazgatónak, hogy intézményvezetői intézkedésekkel is biztosítsa az igényelt segítséget. Szempontok alapján félévenként írásban beszámol.
- Tevékenységéről félévenként tájékoztatja a nevelőtestületet, irányítja és koordinálja a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységét.
- Együttműködik az iskolán belüli szakemberekkel: osztályfőnök, szaktanár, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, iskolai pszichológus- és iskolán kívüli – családgondozó, szociális munkás - szakemberekkel.
- Anyagi támogatást igényel a rászorulók részére.

Iskolánk - a békásmegyeri lakótelep legnagyobb iskolája - az átlagosnál több gyermekvédelmi esettel szembesül. Iskolánk vonzáskörében található a Szilágyi Erzsébet Gyermekotthon, a Gyermek Átmeneti Otthona és a Családok Átmeneti Otthona (1038 Víziorgona u.7.). A felsorolt intézményekből számos tanulót fogadunk iskolánkba minden tanévben. Nem egy alkalommal előfordult, hogy az innen érkező tanulók csupán pár hónapot jártak iskolánkba, majd újabb helyre távoztak. Az ebből adódó feladatok nagy körültekintést igényelnek.

A fenti intézményekkel jó és folyamatos az együttműködésünk.

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ családgondozó munkatársaival az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kapcsolattartása rendszeres és naprakész.

A Reintegrációs Ifjúságnevelési Gócpont – RING – munkatársaival a kapcsolattartás folyamatos. Havi részletes programjukat figyelemmel kísérik. Rendszeresen információt cserélünk az intézmény munkatársaival.

A pedagógusok feladatai a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatban

- A családot, a szülőt pedagógiai partnerként fogadja el.
- A szülő ismeri legjobban gyermekét, védi legjobban érdekeit. A pedagógus megfigyeléseit, tapasztalatait megosztja, és egyeztet a szülővel, vita esetén szakmailag indokolja igazát.
- Törekszik megismerni a családok típusait, szerkezetét, életmód- és értékvilágát.
- Tudatosítja a szülőknél családjuk szociológiai jellegzetességeit, nevelési gyakorlatuk családpedagógiai jellemzőit és a gyermek helyét családi nevelésük rendszerében.
- Segít feltárni a szülő szerepét az iskolai tanulás lehetőségeinek, forrásainak bővítésében.
- Informálja a szülőt a gyermek teljesítményének, érdeklődésének, viszonyulás-rendszerének alakulásáról.
- Növeli szakmai kompetenciáját a családpedagógia területén.
- A családokkal differenciáltan foglalkozik:
 - az együttműködő családdal jó kapcsolatot alakít ki, esetleg segítséget kér az osztályközösség alakításában
 - a partneri szereptől egyelőre tartózkodó családot megpróbálja jobban bevonni
 - az együttműködésre nem hajlandó családnál családot látogat, hangsúlyozza a szülő kötelességeit gyermeke iskolai nevelésével kapcsolatban, stb.
- Gyermekek veszélyeztetettsége esetén jelzéssel él a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnél, az iskolavezetésnél, az iskolapszichológusnál, a gyermekjóléti szolgálatnál, fokozottabb figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.
- Osztályfőnökként, szaktanárként részt vesz az egészséges életre nevelésben, a megfelelő tanulói önismeret kialakításában, a szülő nevelési kompetenciájának fokozásában, segíti a szabadidő hasznos eltöltését.
- Az osztályfőnöki munkaközösség tagjaként a gyermekvédelemmel kapcsolatos éves munkatervi feladatokból részt vállal.

A szülőkkel szembeni elvárásaink

A kölcsönösség elve alapján éljen az informálódás, az informálás és a beleszólás jogával és lehetőségével.

Az informálódás érdekében tájékoztató leveleket kap kézhez, a tanév meghatározott napjain tanórákat, foglalkozásokat látogathat (mindezek mellett a hagyományosnak tekinthető szülői értekezletek, fogadóórák is az informálódás alkalmai).

Az informálási jog értelmében olyan adatokat, tényeket, megfigyeléseket közvetít, amelyek a gyermekkel való bánásmód szempontjából fontosak.

Az iskolai nevelés munkájába a szülő beleszólhat, amennyiben:

- iskolán kívüli osztályprogram keretében kísérőként, szervezőként, foglalkozásvezetőként közreműködik,
- lehetővé teszi, hogy az osztály, vagy abból egy-egy csoport meglátogathassa munkahelyét,
- iskolai keretek között órát tart, foglalkozást vezet.

Ha gyermeke fejlődésében zavart észlel, forduljon az osztályfőnökhöz, szaktanárhoz, iskolapszichológushoz, gyermekvédelmi felelőshöz.

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanuló joga, hogy személyesen vagy képviselői útján – a jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában. A döntési jogkört – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával- az alábbi területeken gyakorolhatják:

- saját közösségi életük tervezésében, szervezésében
- tisztviselőik megválasztásában
- jogosultak képviselni magukat a diákönkormányzatban

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeik képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat jogosítványait a jogszabályok és az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. A diákönkormányzat a jogszabályi kereteken belül önmaga határozza meg működési rendjét. Ez a Szervezeti és Működési Szabályzat mellékletét képezi.

Az iskola a tanulók tájékoztatására, tájékozódására évente legalább két alkalommal iskolagyűlést szervez. Az iskola tanulói és tanuló csoportjai jogosultak tájékoztatást kérni valamennyi őket érintő kérdésben.

A tanulói jogok gyakorlását a Nkt. 48.§ (6) szabályozza.

9. A szülő, tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Célja: folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

Iskolánkban az alábbi szülői szervezetek léteznek:

- Az osztályok szülői munkaközösségei
- Az általuk létrehozott választmány

- Az iskolaszék

Az együttműködés tartalmi kérdései:

- gyermek és ifjúságvédelmi teendők
- pályaválasztás
- szabadidős tevékenységek
- egészséges életmód
- drogprevenció
- felzárkóztatás, tehetséggondozás
- családi életre való nevelés

Az együttműködés módszerei:

- A szülők számára biztosítani kell, hogy megismerjék az iskola nevelési-oktatási céljait, alapelveit és követelményeit
- A szülőket érzelmileg is meg kell nyernünk az iskola számára, ezért a szülőknek nyújtaniuk kell valamit, ami számára is élmény
- A szülőknek érezniük kell, hogy a pedagógus elfogadja gyermeküket jó és rossz tulajdonságaival együtt
- A pedagógus legyen felkészült, hogy szakmailag megalapozott tanácsokat tudjon adni a szülőknek nevelési problémáik megoldásához
- Mindig a partnert kell keresni a szülőben, a problémákat csakis együttesen vagyunk képesek megoldani
- A szülők segítségét lehetőségeik figyelembe vételével igényeljük.
- A felajánlott segítséget nem szabad visszautasítani, meg kell találni annak felhasználásának optimális módját.
- Nyíltan beszéljük meg a problémákat, de mutassuk meg a fejlődési lehetőségeket.
- Mindig adjunk lehetőséget a szülői vélemények kifejtésére.
- Szülőről ne tegyünk elmarasztaló megjegyzést.

A szülőkkel való kapcsolattartás formáinak működése:

Szülői értekezlet:

- célja a közös célok, feladatok, tevékenységek megtervezése, az iskola és a szülők kölcsönös tájékoztatása, a szülői közösség véleményének kialakítása az iskola céljaival, működésével, javaslataival kapcsolatban
- ideje: félévente egy alkalommal (a pontos időpontot az éves munkaterv határozza meg)

Fogadóórák:

- célja a szaktanárokkal való egyéni találkozás, véleménycsere a tanuló tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről
- ideje: félévente egy alkalommal (a pontos idejét az éves munkaterv határozza meg)

Családlátogatás:

- célja a pedagógus részéről a tanuló otthoni környezetének tanulmányozása, a szülővel való közvetlenebb kapcsolat kialakítása a tanulóval kapcsolatos problémák megoldása érdekében. Elsősorban az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős végzi, a szülőkkel való egyeztetés alapján
- idejét és esetleges gyakoriságát a problémák határozzák meg

Nyílt nap:

- célja, hogy az érdeklődők megismerkedhessenek az iskola munkájával. A szülők megfigyelhetik gyermekük iskolai tevékenységét.
- ideje félévente egyszer

Tájékoztató-, Szülői levél:

- célja, hogy az iskola a szülőt megismertesse az éves szinten tervezett iskolai programokkal, a tanév főbb eseményeivel. Egyúttal tájékoztatást adjon a szülőknek jogairól, az iskola szolgáltatásairól, amelyet a szülő, mint megrendelő vehet igénybe. Fölkínálja azokat a lehetőségeket, amelyeken keresztül a szülő bekapcsolódhat az iskolai tevékenységekbe.

Honlap:

- célja, a szülők információhoz juttatása:
- az iskoláról, iskolai dokumentumokról,
- az aktuális programokról,
- határidőkről,

Tájékoztató füzet/üzenő füzet:

- aktualitások beírása,
- tanuló értékelése,
- dicséret/elmarasztalás,

Család-iskola kapcsolata (folyamatszabályozás)

A folyamat tartalma: Az oktatás-nevelés háromszereplős (diák–iskola–szülők) folyamatában az iskola a szülőkkel való egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszik. Hiszen a gyerekek oktatásában-nevelésében az iskola a szakmaiságot, a család pedig a biztos „hátszínét” jelenti. A kettő harmonikus egységében tud a legeredményesebben fejlődni a gyermek. Ezért fontos, hogy az iskola és a család a legfontosabb alapértékekben megegyezzen, és hogy rendszere információcserére és kölcsönös együttműködésre törekedjen mindkét fél.

A kapcsolattartásban részt vesz: Az iskola valamennyi pedagógusa, kiemelten az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős. Minden diák és szülő.

Részlépések, felelősök, határidők:

Tevékenység	Módszer	Kit érint	Mikor	Felelős
A belépő évfolyam szülőinek tájékoztatása	összevont szülői értekezlet, írásbeli tájékoztató az iskoláról, rövidített PP, házirend	igazgató osztályfőnökök	minden év május végén vagy június elején	igazgató alsós igazgatóhelyettes
Az éves munka tervezése	szülői választmány iskolaszék (SZMK) értekezlete, a munkaterv véleményezése	osztályonként 2-2 szülő + az igazgató	minden év szeptember elején	igazgató
A tanév és rendjének feladatainak ismertetése	osztályonkénti szülői értekezlet: házirend ismertetése, az osztályban tanító tanárok bemutatkozás a, tantárgyi követelményrendszer ismertetése szülői levél	osztályfőnökök szaktanárok szaktanárok iskolavezetés	minden év szeptember közepén leadása májusban, sokszorosítás augusztus végén, szeptember	osztályfőnöki munkaközösség-vezető munkaközösség-vezető igazgató-helyettes igazgató

A félév értékelése	osztályozó-, félévi értekezlet osztályonkénti szülői értekezlet	valamennyi pedagógus + iskolaszék osztályfőnökök	a tanév rendjéhez igazodóan január - február	igazgató osztályfőnöki mkv, osztályfőnökök
A tanév értékelése	szülői választmány osztályonkénti szülői értekezlet osztályozó-, tanévzáró értekezlet	osztályonként 2-2 szülő + az igazgató képviselői osztályfőnökök valamennyi pedagógus + iskolaszék	május vége május eleje június vége	igazgató osztályfőnöki munkaközösség- vezető igazgató
Tájékoztató a diákok eredményeiről	egyéni fogadó órák osztályzatok az ellenőrzőben havonta nyílt nap félévi értesítő, év végi bizonyítvány	minden pedagógus minden pedagógus, osztályfőnök havonta egyeztetni a naplóval, valamennyi pedagógus és az érdeklődő szülők osztályfőnökök osztályfőnökök	megbeszélés szerint minden hónap 30-ig november eleje március eleje félév vége tanév vége	igazgatóhelyettes igazgatóhelyettesek osztályfőnöki munkaközösség- vezető igazgatóhelyettesek osztályfőnökök, igazgatóhelyettesek
Közös programok	bográcsfesztivál karácsony Bárczi Gála iskolanap ballagás osztályprogramok kirándulás, erdei iskola, színház, múzeum,	minden pedagógus, szülők tanítók osztályfőnökök, szaktanárok 7. osztályfőnök + szülők 7-8. osztályf. osztályfőnök + szülők	szeptember - október december közepe június eleje február 4. utolsó tanítási nap alkalmanként	igazgató, igh. alsós igazgatóhelyettes, DÖK vezető osztályfőnökök igazgatóhelyettesek igazgató, felsős igh.

10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

10.1. Általános szabályok

A tanulmányok alatti vizsgákat, a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet 64-72.§-ok** szabályozzák.

A tanulmányok alatti vizsgák:

- - osztályozó vizsga
- - különbözeti vizsga
- - javítóvizsga
- - pótló vizsga

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- - aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- - akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- - aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- - akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

10.2. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll.

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár,
- felel a vizsga szabályszerűségéért.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2012/2013-as tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes és határozatlan időre szól.

Osztályozó vizsga

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet (összesen 250 órát meghaladó hiányzás; az adott tantárgyból ha meghaladja az éves óraszám 30%-át),
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét,
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés),
- engedélyt kapott arra, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról és követelményeiről a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény az előző évfolyamon tanított, s amely tantárgy ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb 3 tantárgyból- elégtelen osztályzatot kap,

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A vizsganapokat az aktuális tanév munkaterve határozza meg. Különleges esetben ettől eltérő időpontot az igazgató a tanuló kérésére kijelölhet.

A tanulót a vizsga eredményéről tájékoztatni kell legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon.

A javítóvizsgával kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló legkésőbb a bizonyítványosztáskor írásbeli tájékoztatást kap.
- A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő legkésőbb a bizonyítványosztáskor értesítést kap (papír alapon és az iskola honlapján).
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést von maga után.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt, a vizsga előtt legalább 15 perccel.
- A rendkívüli okból igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsga esetében az érintett tanuló az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztály végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Ha a vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik, a vizsga eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A pótló vizsga időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

10.3. Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

Az egyes tantárgyak vizsgarészeit a következő táblázat tartalmazza.

Magyar nyelv	írásbeli + szóbeli
Irodalom	írásbeli + szóbeli
Matematika	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Történelem	írásbeli + szóbeli
Angol nyelv	írásbeli + szóbeli
Német nyelv	írásbeli + szóbeli
Erkölcstan	szóbeli
Környezetismeret	írásbeli
Természetismeret	írásbeli + szóbeli
Fizika	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Kémia	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Biológia-egészségtan	írásbeli + szóbeli (ha az írásbeli nem sikerült)
Földrajz	írásbeli + szóbeli
Informatika	gyakorlati
Ének-zene	szóbeli
Vizuális kultúra	gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat	gyakorlati
Testnevelés	gyakorlati

A tanulónak osztályozóvizsgát csak a közismereti tárgyakból kell tennie.

A tanulási nehézséggel küzdőknél a vizsgák esetében a tanulói szakvéleményekben leírtaknak megfelelően járunk el.

Az osztályozóvizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete a helyi tantervében határozza meg.

A vizsgatárgyak követelményrendszere azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

10.4. A számonkérés formája

A számonkérés formája minden tantárgy esetében írásbeli és/vagy szóbeli, kivéve az informatikát, a vizuális kultúrát, a technikát és a testnevelést, amelyből csak gyakorlati vizsga van.

Az írásbeli vizsgák általános szabályai

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 15 perc pihenő időt kell biztosítani. A lebonyolítás szabályai a következők:

- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként max. 60 perc. (Általában 45 perc, de legfeljebb 60 perc áll a tanuló rendelkezésére.)
- A tanteremben minden padban csak egy diák ülhet.
- A tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat. A feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát.
- A vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az írásbeli vizsga javítása

- Az igazgató által megbízott javítótanár az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli.
- Ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlpra és értesíti az igazgatót.

Az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgán (pl. informatika) az írásbeli szabályai szerint kell eljárni.

A szóbeli vizsgák általános szabályai

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani.

A legfontosabb szabályok a következők:

- Egy napon legfeljebb három szóbeli vizsga tehető le.
- A vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik (kivétel számológép, azt a vizsgázónak kell hoznia).
- A szóbeli vizsgán minden vizsgázó kérdésekre felel az adott évfolyam tananyagából.
- A feleletek maximális időtartama 15 perc. A felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja.
- A feleletek alatt legalább három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Az a tanuló, aki a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, egy alkalommal

póttételt húzhat. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a tanuló csak szóbeli vizsgát tesz, teljesítményéről a kérdező tanár rövid írásos értékelését a bizottság a vizsga jegyzőkönyvéhez mellékeli, vagy abban rögzíti.

10.5. A vizsga értékelése

A vizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközössége által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

A vizsga nem ismételhető meg. A vizsgáról **jegyzőkönyvet kell vezetni**, ezt az iskolában szokásos módon iktatni kell.

A vizsga eredményét a naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni.

Az eredményhirdetés

- Javítóvizsga esetén a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon,
- egyéb vizsga esetén legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon az igazgató vagy megbízottja hirdeti ki az eredményt.

10.6. Az értékelés rendje

Az osztályozóvizsgák végső osztályzatait az alábbi százalékos sávok szerint állapítjuk meg:

90-100%: jeles

80- 89%: jó

60- 79%: közepes

40- 59%: elégséges

0 - 39%: elégtelen

10.7. Záró rendelkezések

A tanulmányok alatti vizsgán a sajátos nevelési igényű tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri

számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta. A jogorvoslatra a 20/2012. EMMI rendelet rendelkezéseinek megfelelően van lehetőség.

11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskolai felvételre, átvételre vonatkozó jogszabályi háttér:

- Nkt. 50-51.§
- 20/2012. (VIII. 1.) EMMI rendelet 23-24.§

11.1. Felvétel az iskola első évfolyamára

Az első évfolyamba lépés feltételei:

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.

Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését igazolni kell.

Tanúsító igazolás lehet:

- **óvodai** szakvélemény,
- **nevelési tanácsadó** szakvéleménye,
- **szakértői bizottság** szakvéleménye.

A beíráshoz szükséges okiratok:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- az iskola érettséget igazoló óvodai szakvélemény,
- a nevelési tanácsadó vagy a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság felvételt javasoló szakvéleménye (ha az óvoda a gyermek vizsgálatát javasolta).

A **Bárczi Géza Általános Iskola kötelező** felvételt biztosít a kormányhivatal által meghatározott körzethatáron belül azon tanköteles tanulóknak, akiknek lakóhelye, ezek hiányában tartózkodási helye a körzeten belül van.

Ha az iskola a felvételi kötelezettség teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíti, közülük is azokat kell előnyben részesíteni, akiknek a lakóhelye/tartózkodási helye a kerületben van. Ezek után sorsolás nélkül is

felvehető a **sajátos nevelési igényű tanuló**, továbbá az a tanuló, akinek ezt **különleges helyzete** indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő,
- testvére az iskola tanulója,
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található.

Intézményünk a kötelező felvételi kötelezettsége és a különleges helyzetű gyermekek felvételének teljesítése után a szabad férőhelyeire további felvételi kérelmeket is teljesíthet. Erről **sorsolással dönt, melynek szabályait a házirendben rögzítettük.**

11.2. Belépés felsőbb évfolyamokra

A szülő a szabad iskolaválasztás jogán gyermekét bármikor átíráthatja másik iskolába. Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Ha az átvett tanuló iskolájának pedagógiai programja lényegesen eltér az átvevő iskoláétól – pl. más a tantárgyi struktúra –, a tanuló különbözeteti vagy osztályozó vizsgára kötelezhető.

A magasabb évfolyamon a beiratkozáshoz szükséges feltételek

Iskolánk a beiskolázási körzetébe tartozó tanulót törvényes kötelezettségének megfelelően felveszi.

Egyéb esetekben:

- a felvételtől a tanulmányi eredmények, valamint a tanuló magatartása és szorgalma,
- SNI szakvéleménye,
- valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- a szülő személyi igazolványát és lakcímkártyáját,
- ha a tanuló tanév közben érkezik, az előző iskolából hozott tájékoztató füzetet,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén az érvényes szakvéleményt,
- sajátos nevelési igényű tanuló esetén, a gyermek ellátására javasolt intézményt kijelölő érvényes szakértői véleményt.